

Výročná správa za rok 2010

MK - 330/2011 - 103/4630

Organizácia: Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu
so sídlom v Levoči

Rezort: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Typ hospodárenia: príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: zasadacia miestnosť SKN, Štúrova 36, Levoča

Čas konania verejného odpočtu: 4. 5. 2011, 10.00 hod.

Výročná správa je na internetovej stránke MK SR:

www.culture.gov.sk/odpocety/odpocety10/odpocety.html

Výročná správa je na internetovej stránke organizácie: www.skn.sk

OBSAH

	strana
1 Identifikácia organizácie	3
2 Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	3
2.1 Poslanie	3
2.2 Strednodobý výhľad	4
3 Kontrakt organizácie so zriaďovateľom a jeho plnenie	7
3.1 Činnosti/produkty organizácie a ich náklady	7
3.2 Rozpočet organizácie.....	29
3.2.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu	31
3.2.2 Rozbor nákladov a výnosov	34
3.2.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov	35
3.2.4 Hodnotenie hospodárskeho výsledku	36
3.2.5 Prioritné projekty a ich plnenie	37
3.2.6 Rozbor výdavkov podľa prvkov	37
4 Hodnotenie fondov organizácie	38
4.1 Rezervný fond	38
4.2 Sociálny fond	38
5 Podnikateľská činnosť	38
6 Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie	38
7 Personálne otázky	40
8 Ciele organizácie v roku 2010 a prehľad ich plnenia	44
9 Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie	48
10 Zhodnotenie výsledkov kontrol vykonaných kontrolnými orgánmi	48
11 Záver	49
Tabuľkové prílohy	51

1 Identifikácia organizácie

Názov: Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu so sídlom v Levoči

Sídlo: Štúrova 36, 054 65 Levoča

Rezort: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Forma hospodárenia: príspevková organizácia

Dátum zriadenia: 1. 1. 1999

Riaditeľ: **Ing. František Hasaj**

Členovia vedenia: **Ing. Marián Ferko**, zástupca riaditeľa - vedúci ekonomicko-hospodárskeho oddelenia

Mgr. Mária Bendíková, vedúca sekretariátu

Anna Tabáková, vedúca oddelenia metodiky a tvorby KF

Ing. Daniela Bonková, vedúca oddelenia knižničných služieb

Mgr. Gabriela Rerková, šéfredaktorka

Ing. Milan Heimschild, vedúci oddelenia zvukových štúdií

Mgr. Norbert Végh, vedúci oddelenia informačných technológií a digitálnej knižnice

Ing. Ján Meluch, vedúci oddelenia tlače a expedície

IP tel.: 053/2451201, 202, 001

Fax: 053/2451003

e-mail: skn@skn.sk

adresa internetovej stránky organizácie: www.skn.sk

Hlavné činnosti:

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči (SKN) pôsobí v oblasti šírenia informácií nevidiacim a slabozrakým občanom Slovenskej republiky s cieľom zabezpečiť ich kultúrne potreby, záujem o vzdelávanie a uľahčiť ich pracovné a spoločenské uplatnenie.

2 Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

2.1 Poslanie

SKN plní najmä tieto úlohy:

- a) poskytuje komplexné knižničné a informačné služby,
- b) pôsobí ako koordinačné, bibliografické, metodické a vzdelávacie centrum pre nevidiacich a slabozrakých v SR,
- c) spracováva dokumenty do foriem prístupných vnímaniu nevidiacim a slabozrakým (Braillovo písmo, tlač so zväčšeným typom čiernotlačového písma, zvukové nahrávky, digitalizácia textov a reliéfná grafika),
- d) vydáva a distribuuje periodické a neperiodické publikácie v príslušných formách a distribuuje ich:
 - knižniciam poskytujúcim knižničné a informačné služby nevidiacim a slabozrakým používateľom,
 - inštitúciám a organizáciám pre nevidiacich a slabozrakých,
 - nevidiacim a slabozrakým jednotlivcom v SR i v zahraničí,

- e) zhromažďuje, ochraňuje, vedecky a odborne spracováva, využíva a sprístupňuje písomné dokumenty o slepeckom hnutí v SR,
- f) poskytuje, distribuuje a vykonáva obchodnú činnosť s výrobkami a pomôckami pre nevidiacich a slabozrakých občanov, ktoré súvisia s produkciou knižnice,
- g) spolupracuje s podobnými zariadeniami pre nevidiacich a slabozrakých v zahraničí.

2.2 Strednodobý výhľad

SKN poskytuje absenčné, prezenčné, zásielkové výpožičné služby a ďalšie knižnično-informačné služby nevidiacim a slabozrakým (ďalej len NS) používateľom na Slovensku a tiež v zahraničí. Služby sú poskytované v súlade so zákonom č. 183/2000 Z. z. o knižniciach v znení neskorších predpisov a s Listinou základných ľudských práv a slobôd šírením kníh a časopisov na audiokazetách, CD nosičoch, v Braillovom písme, vo zväčšenej čiernotlači a prostredníctvom internetu bez ohľadu na politickú, náboženskú, národnostnú a rasovú príslušnosť používateľov.

Knižná kultúra je pre občanov so zrakovým postihnutím mimoriadne významnou formou psychoterapie a kompenzáciou spoločenských a psychických problémov, ktoré im ich zrakové postihnutie prináša.

Cieľom SKN je budovať knižnicu ako modernú kultúrnu a informačnú inštitúciu, ktorá bude poskytovať nielen klasické knižničné služby, ale predovšetkým bude predstavovať dôležitú informačnú základňu elektronických informačných zdrojov pre nevidiacich a slabozrakých na Slovensku.

Ťažisko činnosti oddelenia knižničných služieb (ďalej len OKS) spočíva v individuálnej práci s používateľom. OKS poskytuje poradenské služby pri výbere literatúry a ústne faktografické informácie. Osobný prístup ku každému používateľovi umožňuje upriamovať jeho pozornosť na novinky v knižničnom fonde (ďalej len KF) so zreteľom na jeho žánrový záujem.

Popri individuálnom prístupe oddelenie rozvíja kolektívne formy práce pre detských i dospelých používateľov v súlade s ročným plánom kultúrno-vzdelávacích podujatí knižnice. V tejto oblasti sa zameriavame na spoluprácu so školami pre mládež s chybami zraku, so základnými organizáciami Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ďalej len ÚNSS), ako aj s ostatnými inštitúciami, starajúcimi sa o zrakovo postihnutých. V záujme zvyšovania informovanosti verejnosti a spoznávania potrieb zrakovo znevýhodnených občanov organizujeme exkurzie pre širokú verejnosť, pričom spolupracujeme s ostatnými školami, verejnými knižnicami na Slovensku, ďalšími kultúrnymi inštitúciami a prípadnými záujemcami.

Prvoradou úlohou oddelenia v nastávajúcom období je dosiahnutie počtu čitateľov a výpožičiek minimálne na doterajšej úrovni. Naďalej budeme podporovať čítanie dokumentov v Braillovom písme výberom vhodných titulov a ich propagáciou, predovšetkým u detského čitateľa. Budeme pokračovať v zabezpečovaní pravidelnej donášky kníh a časopisov imobilným a starším NS čitateľom v sídle SKN, kde je ich vysoká koncentrácia. Plánujeme pokračovať v organizovaní kultúrno-vzdelávacích podujatí knižnice, predovšetkým v rámci Týždňa slovenských knižníc, ku Dňu nevidiacich a pri významných kultúrnych výročiach.

Výpožičné služby SKN plánujeme rozšíriť o fond komentovaných filmov pre nevidiacich a slabozrakých. Získavanie tohto druhu filmov od výrobcov audiovizuálnych diel chceme zabezpečiť prostredníctvom zákona o povinnom výtlačku periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel, darovacích zmlúv, resp. akvizičnou činnosťou.

Ponuka slepeckých periodík, ktorých je 17, zostáva dlhodobo nezmenená a prax ukazuje, že je aj postačujúca. K istým obmenám dochádza pri časopisoch pre vidiacu verejnosť. Na základe požiadaviek sme v roku 2010 nahradili časopis 100+1 týždenníkom Slovenka, o ktorý prejavilo záujem viac predplatiteľov. Záujem našich čitateľov o časopisy pre vidiacu verejnosť je pomerne slušný a preto nie je vylúčené, ak to samozrejme kapacity SKN dovoľia, že ich ponuku v budúcnosti rozšírime. Na základe ponuky šéfredaktorky časopisu Diabetik, uskutočníme v roku 2011 medzi čitateľmi anketu, či by reflektovali na jeho odber. Snahou redakcie bude aj naďalej prinášať v slepeckých periodikách obsahovo bohaté, kvalitné a zaujímavé informácie zo života zrakovo znevýhodnených ľudí, ako aj majority. Obsahovú skladbu tradične tvoria autorské materiály našich redaktoriek v písanej i zvukovej podobe, a tiež prevzaté články.

V najbližšom roku plánujeme časopis Kultúrno-literárny výber rozšíriť o prílohu Literárna dielňa. V nej budú mať možnosť literárne činní nevidiaci a slabozrakí uverejňovať svoju tvorbu, ktorú bude hodnotiť renomovaný odborník. Pre milovníkov literatúry a kultúry všeobecne z radov zrakovo hendikepovaných pripravuje redakcia vytvorenie Literárneho klubu. Ten by fungoval na báze dobrovoľnosti, jeho členovia by sa stretávali priebežne a okrem literárnych debát by sa tam prezentovali profesionálni autori z regiónu i Slovenska. Klub bude mať k dispozícii priestory v átriu meštianskeho domu na Námestí Majstra Pavla, resp. v Izbe Mateja Hrebendu, kde sídli oddelenie knižničných služieb.

Roky 2011 až 2015, ale zvlášť 2012, budú bohaté na viaceré okrúhle výročia slepeckých inštitúcií s celoštátnou pôsobnosťou, ako aj mnohé životné jubileá historických osobností i súčasníkov slepeckého hnutia. To je tradične vhodná príležitosť zaspomínať si, resp. nanovo si ich pripomenúť. Medzi čitateľmi sú tieto materiály obľúbené. Redakcia na to zvyčajne využíva tlačené i zvukové články, rozhovory, ankety z pera/mikrofónu redaktoriek i dopisovateľov. Snažíme sa zachytiť spomienky žijúcich pamätníkov a tým pripomenúť, ale predovšetkým zachovať pre budúcnosť to, čo býva nenávratné.

Na rok 2011 máme v pláne zdigitalizovať fotoarchív redakcie. Zároveň v tom istom roku celý redakčný archív presťahujeme z pôvodných priestorov na iné miesto a začleníme ho do zrekonštruovaného registratúrneho strediska SKN.

V roku 2012 by sa mal uskutočniť 16. ročník Dní Mateja Hrebendu (záleží na získaní grantu), na ktorom redakcia dlhodobo participuje pri príprave literárnej súťaže, ale aj po organizačnej a realizačnej stránke podujatia. Na ostatnom ročníku v roku 2010 redakcia ponúkla spoluorganizátorom – ÚNSS – presťahovať DMH z Martina do Levoče, kde dokážeme zabezpečiť podstatne dôstojnejšie podmienky pre účastníkov než tomu bolo doteraz. Návrh sa stretol s pozitívnym prijatím. Levoča okrem poskytnutia vhodnejších priestorov pre literátov môže podnieť aj zvýšený záujem účastníkov o toto podujatie, keďže mesto pre väčšinu nevidiacich bolo miestom ich študentských rokov.

Po troch úspešných ročníkoch celoslovenskej výstavy Čo dokážu naše ruky (2003, 2005, 2007) a výstave Zberateľov (2009) nás v roku 2011 čaká príprava jubilejnej, piatej, výstavy. Tá bude pravdepodobne venovaná zberateľským miniatúram a perníkom, ktoré vlastnoručne vyrobia naši zrakovo znevýhodnení spoluobčania. Pretože tieto výstavy, na ktorých sa svojimi výtvormi prezentujú výhradne nevidiaci a slabozrakí, sú spojené s veľkým záujmom, budeme v nich pokračovať aj v nasledujúcich rokoch. Výstavy majú od začiatku dvojročnú periodicitu.

Tradiáciu chceme zachovať aj v prípade zvukových seriálov v časopise Prameň, ktoré vychádzajú od roku 2002 nepretržite a medzi poslucháčmi si získali popularitu. Pred týmto obdobím bolo zvukových príspevkov minimálne. Seriál predstavuje zrakovo znevýhodnených ľudí z celého Slovenska a každý rok je venovaný inej problematike (zberateľom, podnikateľom-živnostníkom, mladým-úspešným absolventom vysokých škôl a následne zamestnancom, oporám nevidiacich a pod.). V roku 2011 dostanú priestor dopisovateľa a spolupracovníci slepeckej redakcie.

Digitalizácia zasiahla výrazne aj do života nevidiacich a naši používatelia majú časopisy k dispozícii aj na webovej stránke SKN, odkiaľ si môžu v systéme on-line sťahovať

zvukové časopisy. V súčasnosti sú to: Nový život, Novet, Prameň a pribudne k nim aj ekumenický časopis Nádej. V rozširovaní takejto ponuky budeme každoročne pokračovať.

Okrem samotných časopisov slepecká redakcia dlhodobo pripravuje a zadáva do výroby aj stolové kalendáre a reliéfne obrázky. Keďže táto činnosť má kontinuálny charakter, SKN zakúpila novú, kvalitnejšiu a výkonnejšiu tlačiarensku techniku na reliéfne obrázky.

V oblasti produkcie zvukových kníh a časopisov je potrebné systémovo technicky dobudovať celkový systém archivovania digitálnych nahrávok, ktorých objem neustále narastá (ročne cca 2TB).

Z dôvodu ochrany a obnovy starého fondu originálov zvukových kníh, vzhľadom na stále jestvujúci veľký objem pôvodných nahrávok na mg pásoch a audiokazetách, je potrebné komplexne vyriešiť proces postupnej digitalizácie, či už v rámci možností SKN alebo v spolupráci s inštitúciami, ktoré v rezorte kultúry túto oblasť zastrešujú v rámci národného programu OPIS.

Po umeleckej stránke je naďalej potrebné nadväzovať kontakty s novými potenciálnymi načítavateľmi z radov profesionálnych hercov a hlásateľov zo slovenských médií s cieľom hlasovej pestrosti fondu zvukových kníh a časopisov, ale aj z dôvodu prirodzeného starnutia a odchodu dlhoročných načítavateľov.

Naďalej budeme rozvíjať iniciatívy s cieľom získania nahrávok zvukových kníh formou dobrovoľníckeho načítavania. V oblasti spolupráce s inými inštitúciami budeme naďalej rozvíjať spoluprácu hlavne so Slovenským rozhlasom s cieľom získať čo najviac nahrávok pre obohatenie nášho fondu zvukových kníh.

Väčšiu pozornosť musíme opäť venovať systému DAISY, hlavne z pohľadu nových trendov a produktov konzorcia pre potreby výroby zvukových kníh, ale aj z hľadiska väčších možností ich prehrávania v čo najširšom počte štandardných prehrávačov bez nutnosti používania špeciálnych prístrojov Plectalk.

Naďalej je potrebné sledovať vývoj v oblasti nahrávacej štúdiovej techniky a najmodernejšie trendy využívať v nahrávacích štúdiách SKN pre ďalšie skvalitňovanie našej produkcie.

V oblasti informačných technológií sa v najbližších rokoch zameriame na ďalšiu modernizáciu technickej infraštruktúry SKN, budeme vylepšovať služby digitálnej knižnice, elektronické knižničné služby a správu webového sídla SKN.

V roku 2011 sa zameriame na zvýšenie informačnej bezpečnosti informačno-komunikačných technológií (ďalej len IKT) používaných v SKN, hlavne serverovne. Našou prioritou bude zabezpečenie ochrany a zálohovanie aktív knižnice, rozšírenie kapacity diskového poľa a realizácia páskovej zálohovacej jednotky.

V ďalších rokoch sa zameriame na digitalizáciu archívu zvukových dokumentov a v spolupráci s oddelením zvukových štúdií navrhujeme účinné postupy na systematickú digitalizáciu týchto dokumentov. Zrealizujeme opatrenia na zjednodušenie prehrávania Daisy kníh. Podľa našich možností sa zapojíme aj do digitalizácie OPIS, druhej prioritnej osi. V spolupráci so Slovenskou národnou knižnicou v Martine a Univerzitnou knižnicou v Bratislave zrealizujeme automatické zasielanie povinných výtlačkov digitálnych kníh.

Prioritným cieľom SKN v oblasti IT je:

- digitalizácia a on-line sprístupnenie všetkých zvukových dokumentov na webovom sídle knižnice v horizonte siedmich rokov,
- sústavné zvyšovanie kvality služieb Digitálnej knižnice SKN,
- zavádzanie moderných postupov a trendov (napr. Web 2.0) charakteristických pre knižnicu typu 2.0.

Veľký záujem o braillovske publikácie doplnené reliéfnymi obrázkami ovplyvnia výber novej techniky, softvéru a zariadení na spracovanie reliéfnych obrázkov. Je potrebné zameriavať sa na skvalitnenie vákuovo tvarovaných obrázkov a na výrobu reliéfnej grafiky vytlačenej v papierovej podobe. V súvislosti s touto zmenou je potrebné v budúcnosti plánovať so zmenou technológie výroby matric slúžiacich na výrobu reliéfnych obrázkov.

Toto bude dôležité na využitie všetkých možností, ktoré formovacie zariadenie Master Skin umožňuje.

Vytýčené úlohy:

- oslovenie umeleckých škôl vo vzťahu k získaniu kvalitných absolventov schopných na výrobu reliéfnych matric, ktoré by boli predmetom študentských prác,
- navrhnúť systém archivovania braillovských kníh a dokumentov na ďalšie roky, s možnosťou prechodu archivácie na diskových poliach a získanie možnosti tlače „na počkanie“,
- skenovanie vzácnych kníh, ktoré nie je možné získať v elektronickej podobe a ich uloženie v digitálnom archíve,
- legislatívne doriešenie predaja braillovských kníh.

V oblasti personálnej politiky organizácie pripravujeme zmenu organizačnej štruktúry SKN v záujme zvýšenia efektivity riadenia. Táto zmena prinesie aj predpokladanú úsporu mzdových prostriedkov. V oblasti rozvoja ľudských zdrojov bude SKN vytvárať podmienky pre zvyšovanie kvalifikácie, odborných vedomostí, počítačových zručností a jazykových znalostí svojich zamestnancov. Rovnako bude naďalej realizovať aktivity public relations, rozširovať domácu i zahraničnú spoluprácu s partnerskými organizáciami.

3 Kontrakt organizácie so zriaďovateľom a jeho plnenie

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči neuzatvorila pre rok 2010 so zriaďovateľom žiadny kontrakt.

3.1 Činnosti /produkty organizácie a ich náklady

ODDELENIE METODIKY A TVORBY KF (OMTKF)

KNIŽNIČNÉ FONDY

Knižničný fond SKN k 31. 12. 2010 obsahoval v súhrne 38 891 kn. j., z toho 5 460 kn. j. braillovských dokumentov a 33 431 kn. j. zvukových dokumentov.

Knižničné jednotky spolu		38 891
z toho	braillovské dokumenty	5 460
	zvukové dokumenty	33 431
Počet vydávaných periodík		17
Ročný prírastok kn. j.		3 391
z toho	braillovské dokumenty	236 / 724 zv.
	zvukové dokumenty	3 155 / 2 617 nosičov
Úbytky knižničných jednotiek		4 273

DOPLŇOVANIE A OCHRANA KNIŽNIČNÝCH FONDŮV

Doplňovanie KF prebiehalo formou výroby dokumentov vo zvukovom vyhotovení (formát: MP3 a WMA DRM 10) a dokumentov v Braillovom písme, povinných výtlačkov a darom.

Akvizičná a edičná činnosť knižnice sa riadila plánom činnosti edičnej komisie na rok 2010. Pri akvizícii dokumentov knižnica využívala aktívnu účasť používateľov knižnice. Prostredníctvom webovej stránky knižnica umožnila používateľom navrhnúť na doplnenie dokument, ktorý zatiaľ knižnica nemá.

K 31. 12. 2010 získala SKN do svojich fondov 3 391 kn. j. (983 titulov).

Z celkového počtu získaných dokumentov bolo 3 155 kn. j. zvukových dokumentov (863 titulov) na týchto nosičoch:

- 538 titulov zvukových dokumentov vo formáte WMA DRM 10,
- 148 titulov vo formáte CD MP3,
- 24 titulov vo formáte CD,
- 153 titulov DVD,

Braillovských dokumentov 236 kn. j. v počte 724 zväzkov (120 titulov):

- 93 titulov vyrobených braillovských dokumentov,
- 27 titulov získaných darom (bulletin divadelné predstavenia).

V porovnaní s rokom 2009 bol prírastok nižší o 968 kn. j. (v roku 2010 sa už nespracovávali retro fondy – hudobniny).

EVIDENCIE FONDŮV, PRÍRASTKOVÉ ZOZNAMY

Prírastkové zoznamy

V roku 2010 boli všetky získané neperiodické dokumenty spracované v systéme Virtua v úplnom spracovateľskom formáte MARC21. Do súborného katalógu SNK sme zaevidovali 777 nových záznamov.

Pokračovalo sa v budovaní prírastkových zoznamov pre dokumenty v Braillovom písme a dokumenty vo zvukovom vyhotovení. Celkom bolo vyhotovených 3 391 zápisov, z toho 236 v Braillovom písme.

Vyradňovacie zoznamy

K 31. 12. 2010 bolo vyradených 4 273 kn. j. multiplikačných dokumentov v KIS Virtua.

POUŽÍVATELIA

Knižnica registrovala k 31. 12. 2010 celkom 870 používateľov, z toho 80 detí a mládeže do 14 rokov.

Registrovaní používatelia spolu	870
Z toho používatelia do 15 rokov	80
Návštevníci knižnice spolu	3 939

VÝPOŽIČKY

Knižnica vypožičala 33 895 kn. j., čo je oproti roku 2009 o 2 735 výpožičiek menej. Na jedného používateľa dosiahla knižnica 38,9 výpožičiek. Počas roka sa vykonalo 72 081 transakcií.

Výpožičky spolu		33 895
z toho	braillovské dokumenty	7 374 zväzkov
	zvukové dokumenty	20 226
	výpožičky periodík	154
	MVS iným knižniciam	6 141

POROVNÁVACIA TABUĽKA ČÍSELNÝCH UKAZOVATEĽOV ZA ROKY 2009 – 2010

Prírastky KF	2009	2010	Rozdiel	Index
zvukové dok.	3 514	3 155	-359	0,89
braillovske dok.	845	236	-609	0,27
spolu	4 359	3 391	-968	0,77

Výpožičky	2009	2010	Rozdiel	Index
spolu	36 630	33 895	-2 735	0,92

Čitatelia	2009	2010	Rozdiel	Index
spolu	1 165	870	-295	0,74

ČINNOSŤ V OBLASTI ŠPECIÁLNYCH ZBIEROK

Knižnica budovala fond cudzojazyčných dokumentov (zvukové dokumenty, braillovske dokumenty v češtine, maďarčine, ruštine, nemčine a angličtine). K 31. 12. 2010 knižnica získala 10 titulov zvukových dokumentov v maďarskom jazyku.

BIBLIOGRAFICKÁ, DOKUMENTAČNÁ A INFORMAČNÁ ČINNOSŤ

Knižnica budovala bibliograficko-informačný aparát. Zvýšenú pozornosť venovala informačným službám pre deti a mládež. Mesačne poskytovala informácie o knižných novinkách v periodikách vydávaných SKN a na webovej stránke SKN. Používateľom boli poskytované bibliografické informácie o knihách a periodikách z našich informačných zdrojov, a to ústne, telefonicky, elektronickou poštou, ako aj prostredníctvom internetovej služby Spýtajte sa knižnice.

SKN v roku 2010 vydala 5 bibliografií:

- Jozef Banáš – prozaik, dramatik, diplomat a politik,
- Jana Pronská – tvorba,
- Milan Rúfus – básnik, esejista, prekladateľ a autor kníh pre deti,
- Rok kresťanskej kultúry 2010 na Slovensku – bibliografický leták,
- Leto s dobrou knihou – bibliografický leták.

EDIČNÁ ČINNOSŤ

Úlohou edičnej komisie bolo vykonávať výber dokumentov s prihliadnutím na štruktúru a požiadavky používateľov SKN a zároveň požiadavky vyplývajúce z výkazov o činnosti oddelení pre NS verejných knižníc. Členovia edičnej komisie vykonávali výber literatúry na výrobu do Braillovoho písma, zvukového a digitálneho záznamu. V roku 2010 sa uskutočnili štyri zasadnutia edičnej komisie podľa stanoveného plánu (marec, jún, september, december).

K 31. 12. 2010 edičná komisia zadala do výroby celkom 224 kníh, z toho 145 do zvukovej podoby a 79 kníh do Braillovoho písma.

Na jednotlivých zasadnutiach edičnej komisie bola hodnotená aj celoročná činnosť 30 oddelení NS verejných knižníc. Hodnotenia vyzneli pozitívne, keďže tieto pracoviská vypožičali 28 823 kn. j. (71 771 kaziet), čo je oproti roku 2009 o 6 111 výpožičiek viac. V roku 2010 tieto oddelenia získali 1 011 NS používateľov, čo je oproti roku 2009 o 67 používateľov viac. Formou cirkulačných súborov bolo dodaných do jednotlivých oddelení 6 141 titulov zvukových kníh v celkovom počte 32 074 kaziet, čo je oproti roku 2009 o 940 titulov viac. V súčasnosti cirkuluje medzi jednotlivými oddeleniami 13 127 kn. j.

Počas roka 2010 SKN začala ponúkať nové knihy už len vo formáte MP3. Ohlasy na tento formát kníh sú pozitívne. V roku 2010 bolo vo formáte MP3 vydaných 148 titulov (2 413 kn. j.) a 538 titulov vo formáte WMA DR10, z toho retro spracovaných 390 kn. j.

Zvukové dokumenty získané v roku 2010

Žáner	Počet titulov	Počet kn. j.
náboženská literatúra	12	99
literatúra faktu	4	38
krásna literatúra	814	2 815
náučná literatúra	12	90
pre deti a mládež	21	113
Spolu:	863	3 155

Brailovské dokumenty získané v roku 2010

Žáner	Počet titulov	Počet kn. j.
Náboženská literatúra	2	4
Krásna literatúra	78	156
Náučná literatúra	13	26
Pre deti a mládež	25	50
Spolu	120	236

METODICKÁ ČINNOSŤ

OMTKF koordinovalo činnosť 30 verejných knižníc SR, kde sú zriadené pracoviská poskytujúce služby pre NS používateľov. K 31. 12. 2010 bolo vykonaných 54 metodických návštev zameraných na využívanie poskytnutého knižničného fondu a prácu s NS používateľmi. Najčastejšou požiadavkou zo strany zamestnancov jednotlivých oddelení NS bolo častejšie doplňovanie KF. Podľa dohôd o spolupráci s verejnými knižnicami sa výmena cirkulačných súborov do oddelení pre NS uskutočňuje 4-krát ročne.

DOPLŇOVANIE KF DO ODDELENÍ PRE NS ZA ROK 2010

P. č.	Knižnica	Stav KF k 1. 1. 2010	Prírastok	Úbytok	Stav KF k 31. 12. 2010
1.	Banská Bystrica	428	300	190	538
2.	Bratislava	3 591	201	-	3 792
3.	Galanta	202	210	170	242
4.	Komárno	261	174	90	345
5.	Košice J. Bocatia	448	221	160	509
6.	Košice KMMK	16	0	0	16
7.	Levice	277	210	175	312
8.	Martin	241	231	140	332
9.	Nitra	320	172	80	412
10.	Nové Zámky	160	100	100	160
11.	Poprad	523	312	241	594
12.	Považská Bystrica	463	200	301	362
13.	Prešov	206	220	232	194
14.	Prievidza	251	281	230	302
15.	Trenčín	575	170	191	554
16.	Trnava	979	171	112	1038
17.	Žilina	292	255	110	437
18.	Vranov nad Topľou	213	180	110	283
19.	Michalovce	243	160	152	251
20.	Topoľčany	601	193	110	684
21.	Rimavská Sobota	175	180	285	70
22.	Liptovský Mikuláš	283	200	252	231
23.	Bardejov	464	201	170	495
24.	Veľký Krtíš	120	221	251	90
25.	Lučenec	72	260	192	140
26.	Rožňava	150	270	230	190
27.	Humenné	101	153	100	154
28.	Stará Ľubovňa	111	230	211	130
29.	Svidník	180	270	180	270
30.	Žiar nad Hronom*	-	-	-	-
	Spolu	11 946	5 946	4 765	13 127

*Pozn. Žiar nad Hronom – vypožičiava vlastný knižničný fond

ZÁKLADNÉ ČÍSELNÉ UKAZOVATELE ODDELENÍ NS VK ZA ROK 2010

P. č.	Knížnica	Výpožičky			Používatelia	
		kn. j.	Počet kaziet(CD)	z toho periodiká	Spolu	z toho mládež
1.	B. Bystrica	843	2954		30	
2.	Bratislava Msk	15457	5803	625	155	7
3.	Galanta	40	140		9	
4.	Komárno	92	342		42	
5.	Košice J. Bocatia	1119	5680 (511)		24	
6.	Košice KMMK	260	1200	150	30	30
7.	Levice	780	3395	57	22	
8.	Martin	649	2946		24	
9.	Nitra	575	3119	72	30	
10.	Nové Zámky	436	2400		24	
11.	Poprad	314	1937		21	
12.	Považská Bystrica	295	1320		12	
13.	Prešov	259	1577	56	100	
14.	Prievidza	196	1416		12	
15.	Trenčín	694	4482		37	
16.	Trnava	3040	15963 (444)		133	
17.	Žilina	1001	2444 (776)		24	
18.	Vranov nad Topľou	119	775		7	
19.	Michalovce	140	730 (68)		12	
20.	Topoľčany	541	3000		17	
21.	Rimavská Sobota	139	249 (135)		9	
22.	Liptovský Mikuláš	388	2373 (164)		10	
23.	Bardejov	221	1893		33	
24.	Svidník	365	2781		8	
25.	Žiar nad Hronom	108	660		10	
26.	Rožňava	109	320 (64)		6	
27.	Lučenec	236	1916		8	
28.	Veľký Krtíš	82	488		7	
29.	Humenné	213	907		53	
30.	Stará Ľubovňa	112	744 (21)		6	
	Spolu	28 823	73 954	960	915	37

VNÚTROKNIŽNIČNÁ METODIKA

V oblasti vnútroknižničnej metodiky pracovníci OMTKF:

- spracovali štatistiku výkonov za rok 2009 a pomocou štatistických ukazovateľov vyhodnotili činnosť oddelenia v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi,
- spracovali ročný plán, koncepciu knižničných služieb odborných oddelení SKN,
- viedli mesačnú evidenciu o činnosti odborných oddelení,
- evidovali prírastky a úbytky KF v zmysle JKT (prírastkové a vyradňovacie zoznamy),
- spracovali sumarizáciu štátneho štatistického výkazu o knižnici,
- pripravili vybrané tituly do tlače a na zhotovenie zvukového záznamu,
- zabezpečili nákup čiernotlačových kníh v celkovom počte 279 zväzkov, v hodnote 3 012,43 €,
- viedli evidenciu o činnosti edičnej komisie a zároveň vyhodnocovali plnenie edičného plánu,
- doplňovali v programe LIBRIS deskriptory (predmetové heslá),
- vyhotovili metodickú pomôcku pre OKS – predmetové heslá a MDT,
- zabezpečili označenie všetkých zvukových dokumentov čiarovým kódom – využívanie v službách,
- zabezpečovali styk s verejnosťou informovaním používateľského zázemia o službách SKN, ako i prostredníctvom slepeckých periodík.

ODDELENIE KNIŽNIČNÝCH SLUŽIEB

DOPLŇOVANIE A OCHRANA KNIŽNIČNÝCH FONDŮV

V roku 2010 SKN v plnom rozsahu podporovala modernizáciu a využívanie nových technológií pri sprístupňovaní KF, a to tým, že od 1. 1. 2010 vyhotovuje 18 kópií zvukových kníh, z toho 17 kópií na CD vo formáte MP3 a 1 kópiu na webovej stránke SKN v systéme WMA DRM 10, od 21. 1. 2010 knižnica pracuje v KIS Virtua.

Modernizácia nosičov zvukových kníh, t. j. prechod z audiokaziet na CD priniesol so sebou nevyhnutnosť používania vhodných obalov. Od apríla 2010 sme pristúpili k používaniu DVD obalov, ktoré v porovnaní s predtým používanými CD obalmi zabezpečujú väčšiu ochranu a prehľad v uložení zvukových kníh. K ochrane KF zvukových kníh prispievajú nové polyetylénové vrecká, v ktorých sú zvukové knihy expedované poštou, pričom sme pri ich obstarávaní mali na zreteli jednoduchú manipuláciu s nimi zo strany používateľa.

Ochranu KF počas roka pracovníčky oddelenia zabezpečovali správnou a presnou evidenciou výpožičiek, sledovaním dodržiavania stanovenej výpožičnej lehoty a pravidelným zasielaním upomienok po jej uplynutí. V roku 2010 bolo zaslaných 312 upomienok. Pracovníčky oddelenia vykonávali pravidelnú údržbu KF, výmenu poškodených obalov na kazetách a CD nosičoch, mesačne zadávali poškodené dokumenty na opravu v rámci SKN. V hodnotenom období sme zadali a následne technicky spracovali (označenie čiarovým kódom, štítkami v Braillovom písme) 665 nosičov zvukových kníh (620 audiokaziet, 45 CD) a 14 zväzkov braillovských kníh.

K ochrane KF prispelo zriadenie nového archívu časopisov v Braillovom písme v OKS, kde sú vytvorené lepšie podmienky archivácie tohto typu dokumentov z hľadiska klimatického i priestorového. Následne pracovníčky oddelenia vykonali triedenie, očistu, a označenie každého jednotlivého zväzku.

Pracovníčky oddelenia vykonali v priebehu roka presun multiplikátov braillovských dokumentov do skladu (spolu 1150 zv.), čím sa uvoľnil priestor pre pribúdajúci fond braillovských kníh priamo na pracovisku výpožičiek BD. Následne bola vykonaná očista KF braillovských dokumentov.

KNIŽNIČNÉ SLUŽBY

OKS poskytovalo absenčné, prezenčné a zásielkové výpožičné služby zvukových a braillovských dokumentov čitateľom na Slovensku i v zahraničí, cirkulačnú výpožičnú službu prostredníctvom oddelení pre NS v 30 spolupracujúcich knižniciach. Zabezpečovala sa aj pravidelná týždenná donáška kníh do domu používateľom v sídle knižnice. Pracovníčky knižnice poskytovali konzultačné a poradenské služby pri výbere literatúry a ústne faktografické informácie. Pravidelne bola poskytovaná služba v čítárni, kde majú čitatelia možnosť bezplatného prístupu k internetu. V priebehu roka sa čitateľom, na ich požiadanie, zasielali katalógy braillovských a zvukových dokumentov.

V prvom polroku 2010 došlo k prepojeniu dvoch pracovísk zvukovej knižnice. Následne po úprave týchto priestorov pracovníčky OKS vykonali kompletnú kontrolu, očistu a opätovné uloženie KF zvukových dokumentov. Opotrebované zvukové knihy, zvukové knihy na zastaraných nosičoch a multiplicitné zvukové dokumenty po originálové číslo 3000 boli po spracovaní návrhov na vyradenie a odsúhlasení riaditeľom SKN vyradené. Prepojenie pracovísk prispelo ku zvýšeniu kvality a rýchlosti poskytovaných služieb na pracovisku osobných výpožičiek.

Oddelenie sa podieľalo na sprístupňovaní zvukových kníh vo formáte WMA DRM prostredníctvom internetu registrovaným čitateľom knižnice, ktorí prejavili o túto službu záujem. Od začiatku fungovania digitálnej knižnice SKN sa zaktivoval prístup 501 používateľom.

Zo strany čitateľov naďalej pretrvával záujem o špeciálne prehrávače Plextalk na prehrávanie DAISY zvukových kníh, ktoré čitateľom na požiadanie oddelenie zapožičalo spolu s vypožičanou DAISY knihou.

V oblasti poskytovania informácií oddelenie naďalej upriamovalo svoju pozornosť na kvalitné poskytovanie konzultačných a poradenských služieb (poskytovanie informácií o knižných novinkách, faktografických informácií, informácií o nových službách knižnice a pod.). Knižnica naďalej rozvíjala kolektívne formy práce pre detských i dospelých používateľov.

OKS dbá o pravidelnú propagáciu služieb knižnice a zverejňovanie aktuálnych informácií, pozvánok a oznamov prostredníctvom webového sídla SKN, slepeckých periodík a vývesiek v budovách knižnice.

POUŽÍVATELIA

SKN v roku 2010 evidovala 870 aktívnych používateľov, z toho 700 čitateľov zvukových kníh, 140 čitateľov braillovských kníh a 30 pobočiek pri verejných knižniciach. Z celkového počtu čitateľov bolo 80 detí. Po zavedení KIS Virtua došlo k zlúčeniu duplicitných registrácií niektorých čitateľov (zvuk – braillo), čo predchádzajúci KIS Libris neumožňoval. To eviduje KIS Virtua ako pokles registrovaných čitateľov, hoci skutočný počet čitateľov neklesol. Aj naďalej máme registrovaných čitateľov, ktorí čítajú obe formy dokumentov, oproti minulosti sú však registrovaní v knižnici iba raz. V minulom roku sme zaktivovali prístupy do digitálnej knižnice SKN (on-line zvukové knihy vo formáte WMA DRM 10) 94 používateľom.

V roku 2010 knižnicu navštívilo 3939 čitateľov, čo je oproti roku 2009 o 155 návštev menej, oproti roku 2008 o 84 návštev viac. K poklesu oproti predchádzajúcemu roku došlo z dôvodu, že od roku 2010 sú slepecké periodiká levočským čitateľom zasielané poštou. OKS zaznamenalo 912 návštev z radov detí a mládeže, čo je oproti predchádzajúcim rokom mierne stúpajúca tendencia.

Internetovú čítareň navštívilo 64 používateľov, čo je oproti roku 2009 značný pokles. Pokles bol spôsobený pozastavením prevádzky čítarne počas stavebných úprav (zriadenie archívu časopisov na 1. poschodí oddelenia – prechod cez čítareň), ale predovšetkým skutočnosťou, že čoraz viac čitateľov využíva vlastný počítač s prístupom na internet.

VÝPOŽIČKY

Celkový počet výpožičiek, zrealizovaných pracovníkmi OKS, predstavoval 27 754 kn. j., čo je o 980 kn. j. viac ako v predchádzajúcom roku. Tento mierny nárast dosiahlo oddelenie aj napriek tomu, že niektorí čitatelia začínajú využívať on-line zvukové knihy z webovej stránky SKN a z tohto dôvodu požiadali o dočasné pozastavenie výpožičiek prostredníctvom zásielkovej služby. On-line zvukové knihy digitálnej knižnice SKN pritom bude možné v štatistike výpožičiek vykazovať až po centrálnom spracovaní metodiky kompetentnými orgánmi.

Počas roka 2010 sa vykonala donáška kníh do domu levočským NS používateľom v celkovom počte 772 kn. j. zvukových dokumentov, t. j. 3 047 nosičov a 777 kn. j. braillovských dokumentov, čo predstavuje 3 198 zväzkov. Formou zásielkovej služby bolo zaslaných 10 347 súborov zvukových kníh a 1 183 súborov braillovských kníh.

KULTÚRNO-SPOLOČENSKÁ PRÁCA

OKS rozvíjalo kolektívne formy práce, organizovalo kultúrno-spoločenské a vzdelávacie podujatia knižnice. Boli to predovšetkým besedy, prednášky, čitateľské súťaže, výstavy, prezentácie literárnych diel a pod. V roku 2010 OKS zorganizovalo spolu 30 podujatí s počtom 816 účastníkov (5 besied, 1 koncert, 1 čitateľská súťaž, 1 čitateľský maratón, 1 výstava, 1 seminár, 10 hodín informačnej výchovy, 10 exkurzií).

Dňa 16. marca 2010 sme si pripomenuli 130. výročie úmrtia Mateja Hrebendu. Pri tejto príležitosti bola v marci, v zasadačke SKN inštalovaná výstava o živote a diele tohto nevidiaceho širiteľa knižnej kultúry. 29. septembra bola v priestoroch OKS na Námestí Majstra Pavla 32 otvorená stála expozícia – Izba Mateja Hrebendu. V rámci 11. ročníka Týždňa slovenských knižníc sa NS deti zapojili do celoslovenského detského čitateľského maratónu Čítajme si..., dospelí čitatelia privítali na besede spisovateľku Janu Pronskú, rodáčku z nášho regiónu. Nemenej zaujímavé boli ďalšie podujatia – beseda s Romanom Bratom, s Jozefom Banášom, 6.-7. ročník detskej čitateľskej súťaže Sovička, koncert hudobnej skupiny Blindman, beseda s Mons. Františkom Dlugošom v rámci Roka kresťanskej kultúry na Slovensku, beseda s Evou Kristinovou a ďalšie.

Termín	Názov podujatia	Čitateľské určenie	Počet účastníkov
09. 03.	Exkurzia	Deti MŠ G. Haina v Levoči	19
10. 03.	Exkurzia	Deti MŠ G. Haina v Levoči	22
17. 03.	Exkurzia	Deti MŠ Jamník	40
TSK 23. 03.	Informačná výchova	Spojená škola internátna J. Vojtaššáka v Levoči	3
23. 03.	Beseda s Janou Pronskou	Čitateľská verejnosť	35
25. 03.	Čítajme si ... celoslovenský detský čitateľský maratón	ZŠI pre žiakov so ZP v Levoči	40
22. 03. – 26. 03.	Hačavský hlásnik v spomienkach SKN, výstava k 130. výročiu úmrtia M. Hrebendu	SOSI pre ZP mládež v Levoči – 1. ročník	60
14. 04.	Exkurzia	ZŠ Gašpara Haina v Levoči	25
21. 04.	Beseda s Romanom Bratom	ZŠI pre žiakov so ZP v Levoči	37
30. 04.	Exkurzia	ZŠ G. Haina Levočské Lúky	17

11. 05.	Beseda s Jozefom Banášom	SOŠ pre žiakov so ZP v Levoči, RSZP v Levoči, čitateľská verejnosť	35
Máj	Bg. leták Leto s dobrou knihou (vyšiel v časopisoch Naše ráno, Za svetlom pre NS deti v júni)	ZŠI pre žiakov so ZP v Levoči, ZŠI pre žiakov so ZP v Bratislave	
16. 06.	Informačná výchova	OZ Stopka	4
17. 06.	Sovička – vyhodnotenie 6. ročníka čitateľskej súťaže pre NS deti	ZŠI pre žiakov so ZP v Levoči a NS deti z ostatných regiónov Slovenska	44
28. 09.	Sovička – otvorenie 7. ročníka čitateľskej súťaže	ZŠI pre žiakov so ZP v Levoči a NS deti z ostatných regiónov Slovenska	30
29. 09.	Otvorenie stálej expozície – Izby Mateja Hrebendu	Čitateľská a odborná verejnosť	40
04. 10.	Koncert skupiny Blindman	NS deti a mládež	30
07. 10.	Exkurzia – 2x	ZŠ Nám. Š. Kluberta v Levoči	38
12. 10.	Exkurzia	ZŠ Nám. Š. Kluberta v Levoči	40
13. 10.	Informačná výchova	Trnavská univerzita, FZaSP	25
27. 10.	Informačná výchova	Gymnázium v Poprade	30
04. 11.	Informačná výchova	SOŠ pre žiakov so ZP v Levoči,	9
09. 11.	Informačná výchova	ZŠI pre žiakov so ZP v Levoči	47
10. 11.	Informačná výchova	ZŠI pre žiakov so ZP v Levoči	25
11. 11.	Informačná výchova	ZŠI pre žiakov so ZP v Levoči	25
15. 11.	Beseda s Mons. Františkom Dlugošom	RSZP a čitateľská verejnosť	30
24. 11.	Informačná výchova	Prešovská univerzita, KIS	1
29. 11.	Informačná výchova	Stredná zdravotnícka škola v Levoči	10
01. 12.	Beseda s Évou Kristinovou	Čitateľská verejnosť	30
15. 12.	Predvianočné posedenie	Čitateľská verejnosť	25

REDAKCIA ČASOPISOV PRE NEVIDIACICH A SLABOZRÁKÝCH

Ani v roku 2010 sa poslanie slepeckých periodík nelíšilo od toho, ktoré je pre masmediálne prostriedky rovnaké – prinášať pravdivé, aktuálne, zaujímavé a obsahovo vyvážené informácie. Špecifikom redakcie časopisov pre nevidiacich a slabozrakých je, že mnohé zo správ sa týkajú slepeckého hnutia, resp. života zrakovo hendikepovaných spoluobčanov. Naše poslanie sme sa snažili naplniť v 17-tich časopisoch, ktoré levočská SKN vydáva vo viacerých mutáciách – v Braillovom písme, vo zvuku – na CD nosičoch, v digitálnej podobe – CD, audioweb, internet a jeden časopis pre slabozrakých v čiernotlačí so zväčšeným typom písma. Obsahovo sú všetky časopisy rokmi vyšpecifikované a v tejto oblasti je len málo priestoru na manévrovanie.

Ako každoročne aj v roku 2010 redakcia pripravila na vydanie slepecké kalendáre – jednodielny, stolový, historický, cirkevný – a vianočné reliéfne pohľadnice. Po niekoľkoročnej prestávke sa SKN opäť prihlásila do celoslovenskej súťaže O najkrajší kalendár Slovenska. Išlo o stolový kombinovaný kalendár (braillo + čiernotlač) a po prvýkrát obohatený o reliéfne obrázky, na ktorých sú zobrazení predstavitelia domáceho i zahraničného slepeckého hnutia, ako aj objekty slúžiace zrakovo hendikepovaným ľuďom – portréty Louisa Braillova, Mateja Hrebendu, Adolfa Fryca, budova SKN, pamätník Mateja Hrebendu, Pichtov stroj, Moonovo písmo atď.

Tak ako roky predtým aj naďalej je financovanie slepeckej tlače zabezpečované z dvoch zdrojov – z ministerstva kultúry a tzv. sociálne časopisy (Nový život, Vierka v braille, Rozhľady vo zvuku, Priezor v čiernotlačí a veľký braillovský kalendár) z ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny.

V roku 2010 došlo k významnej zmene v tom, že zvukové časopisy sú vyrábané na CD nosičoch a nahradili tak dlhoročne používané magnetofónové kazety. S prechodom na CD sa minútáž všetkých zvukových časopisov zjednotila na 80 minút. Na audioweb pribudol ďalší časopis, ktorý môžu naši abonenti počúvať on-line, okrem Nového života a Novetu je to Prameň.

Mierne boli upravené ceny predplatného za časopisy na rok 2010 smerom nahor a to z dôvodu zvýšených výrobných nákladov.

V roku 2010 sme si pripomenuli viaceré významné výročia. Predovšetkým Občianske združenie Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, ktorá združuje okolo 5 tisíc zrakovo hendikepovaných občanov Slovenska v 68-tich základných organizáciách, oslávila v marci svoje 20. výročie založenia. Na konferencii k tomuto výročiu vystúpili s referátmi aj dve naše redaktorky. Prvý príspevok priblížil históriu a priebeh literárnej prehliadky Dní Mateja Hrebendu a nevidiaca redaktorka hovorila o svojej práci. Pri tejto príležitosti boli tieto členky redakcie ocenené Pamätným listom ÚNSS za dlhoročnú významnú podporu, účinnú pomoc a obetavú prácu v prospech nevidiacich a slabozrakých. Redakcia pripravila monotematické číslo časopisu Prameň venované 20. výročiu vzniku Únie. Vyskladala ho zo spomienok pamätníkov, ale aj rozhovorov a ankety medzi zrakovo znevýhodnenými ľuďmi na adresu „jubilatky“. „Dvadsaťročnici“ sme venovali priestor aj v ostatných slepeckých periodikách.

Pri tejto príležitosti 130. výročie úmrtia nevidiaceho kolportéra a národného buditeľa Mateja Hrebendu sme čitateľom prostredníctvom článkov priblížili jeho osobnosť. V rámci Týždňa slovenských knižníc sa v SKN konala výstava Hačavský hlásnik v spomienkach SKN, z ktorej redakcia priniesla autorský materiál i anketu spomedzi návštevníkov. Kompletne zloženie redakcie navštívilo v máji rodný kraj Mateja Hrebendu – Hnúšťa, kde sa zúčastnili na vyhodnotení literárnej súťaže Hrebendova kapsa. Navštívili sme aj tamojšie gymnázium, ktoré nesie v záhlaví Hrebendovo meno a v neďalekej Hačave sme sa zastavili pri symbolickom hrobe Mateja Hrebendu na miestnom cintoríne. Pri pamätníku Mateja Hrebendu v strede obce sme položili veniec a fotograficky zdokumentovali tieto miesta. O ceste sme priniesli správu aj čitateľom Nového života a Priezoru.

Rok 2010 bol Rokom kresťanskej kultúry na Slovensku a túto udalosť neobišla ani slepecká redakcia. V spolupráci so Slovenským národným múzeom-Spišským múzeom v Levoči vo februári pripravili besedu – Dialógy pod klenbami, na tému Ako nevidiacich

vníma majoritná spoločnosť. V priestoroch levočskej radnice za účasti širokej verejnosti besedovali riaditeľka levočskej základnej školy pre nevidiacich a slabozrakých Šarlota Múdra a páter Roman Gažúr z Rádu minoritov. V máji obidve inštitúcie pripravili haptickú výstavu pre nevidiacich a slabozrakých – Biskupské insígnie a liturgické predmety. Všetky vystavené predmety múzeu boli zapožičané z Biskupského úradu v Spišskej Kapitule. Pozvanie prijali spišský biskup Štefan Sečka, hlavný archivár Spišskej Kapituly Vladimír Olejník a riaditeľka SNM-Spišského múzea Mária Novotná. Na provizórnom oltárnom stolci zoznamovali nevidiacich návštevníkov s predmetmi, ktoré sú pre liturgický obrad nevyhnutné. Na výstave nechýbali ani vzácne listiny, pergameny a historické spisby z kapitulskeho archívu, ktorých históriu ozrejmil hlavný archivár. Maketa Spišského hradu priblížila nevidiacim podobu najrozsiahlejšieho hradu v strednej Európe. Redakcia spolu s múzeom pripravili toto podujatie v dvoch častiach, dopoludnia pre žiakov druhého stupňa základnej školy a popoludní pre dospelých. Akcia mala medzi nevidiacimi veľmi pozitívny ohlas. Do tretice sme v Roku kresťanskej kultúry chceli pripraviť pre zrakovo znevýhodnených návštevníkov tlačeného sprievodcu v braille a čiernotlačí pre expozíciu Domu Majstra Pavla. Žiaľ, napriek podanému projektu, ktorý spracovalo vedenie SNM-Spišské múzeum v Levoči, žiadosti nebolo vyhovené. Tieto myšlienky sa však nevzdávame ani do budúcnosti.

Už desať rokov pripravujeme vo zvukovom časopise Prameň seriál, ktorý máva 10 – 12 častí a je vždy zameraný na inú tému. Vlnajší, 11-dielny seriál mal názov Opory nevidiacich a slabozrakých, v ktorom sme predstavili rodinných príslušníkov, kamarátov, sympatizantov či inštitúcie, ktoré pomáhajú zrakovo znevýhodneným spoluobčanom na ich ceste životom.

Počas roka 2010 sme uskutočnili dve zasadnutia redakčnej rady (máj, november), poradného orgánu riaditeľa SKN. Tvoria ho aktívni nevidiaci dopisovatelia z celého Slovenska a na rokovaníach riešime aktuálne záležitosti týkajúce sa práce redakcie, resp. SKN. Pripomienky členov redakčnej rady sú neraz podnetom pre ďalšiu redakčnú činnosť.

Redakcia má vo svojej náplni aj starostlivosť o redakčný archív, ktorého súčasťou sú stolové a reliéfne kalendáre, zviazané ročníky čiernotlačového vydania časopisu Priezor, výstrižkový materiál a fotomateriál. Značnú časť archívu tvoria rukopisy jednotlivých čísel slepeckých periodík z obdobia, keď neexistovala výpočtová technika. Novodobá éra slepeckých periodík má už digitálnu podobu.

Čo sa týka počtu predplatiteľov slepeckých časopisov, ten sa oproti minulému roku v podstatne nezmenil. V roku 2010 ich bolo 620 a budeme radi, keď sa tento počet nebude meniť smerom dole. Faktom je, že za ostatných 5 rokov došlo k istému poklesu čitateľskej obce. Tento trend súvisí s obrovskými možnosťami techniky aj pre zrakovo hendikepovaných ľudí, čo pociťujeme predovšetkým medzi vekovo mladou kategóriou. Internet urobil svoje a technická gramotnosť „oslobodila“ nevidiacich od „závislosti“ na slepeckých časopisoch. Je to fakt, ktorý tu je a musíme ho akceptovať.

V roku 2010 došlo v redakcii k personálnej výmene. Na miesto dočasne zastupujúcej redaktorky bola prijatá v septembri skúsená novinárka, ktorá má za sebou redakčnú prax v regionálnych printových aj elektronických médiách. Kolektív redakcie tvoria štyri redaktorky, z toho tri majú vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a štvrtá si ho dopĺňa, s ukončením v roku 2011.

SKN vydala v roku 2010 časopisy v týchto periodicitách a nákladoch:

V Braillovom písme 6 časopisov

Nový život (kmeňový časopis pre NS, 12 čísel, náklad 177 kusov),

Vierka (časopis pre ženy, 6 čísel, náklad 105 kusov),

Kultúrno-literárny výber (časopis o literatúre, umení a kultúre, 4 čísla, náklad 62 kusov),

Mladosť (časopis pre mladých, 6 čísel, náklad 84 kusov),

Nádej (ekumenický časopis pre všetkých kresťanov, 4 čísla, náklad 61 kusov),

Šach (časopis pre šachistov, 6 čísel, náklad 16 kusov).

Vo zvuku 12 časopisov

Nový život (kmeňový časopis, 12 čísel, náklad 167 kusov),

Prameň (rozhovory s nevidiacimi, ankety, výber z rôznych časopisov, 24 čísel, náklad 164 kusov),

Rozhľady (monotematický časopis zameraný na rôzne témy spoločenského života, 8 čísel, 30 kusov),

Novet (novinky vedy, techniky, 6 čísel, náklad 38 kusov),

Pohyb (časopis pre športovcov, 12 čísel, náklad 13 kusov),

Dotyky (časopis pre masérov, 4 čísla, 37 kusov),

Akord (časopis pre učiteľov hudby, 4 čísla, náklad 17 kusov),

Nádej (ekumenický časopis pre všetkých kresťanov, 4 čísla, náklad 63 kusov),

Vodiaci pes (časopis pre majiteľov vodiacich psov, 3 čísla, náklad 26 kusov),

Život (výber z týždenníka Život pre vidiacu verejnosť, 12 čísel ročne, 56 kusov),

Zdravie (výber z mesačníka Zdravie pre vidiacu verejnosť, 12 čísel, 78 kusov),

Slovenka (výber z týždenníka Slovenka pre vidiacu verejnosť, 12 čísel, 44 kusov).

V čiernotlačí 1 časopis

Priezor (časopis o živote NS spolu s časopisom pre ženy Vierka, 6 čísel, náklad 202 kusov).

V digitálnej podobe (na CD, audio CD a e-mailom)

- na CD – Nový život, Vierka, Rozhľady, Mladosť, Novet, Nádej, Pohyb, Dotyky, Veľký braillovský kalendár (súbor časopisov, ktoré zasielame priebežne podľa uzávierok, zvyčajne raz mesačne, 15 predplatiteľov),
- e-mailový balíček (identický súbor časopisov, 71 predplatiteľov),
- Audioweb – 61 predplatiteľov.

Finančné náklady na výrobu slepeckých časopisov, kalendárov a pohľadníc v roku 2010 predstavovali celkovú čiastku 35 tis. EUR. Za predplatné slepeckých časopisov SKN získala 4 219,79 EUR a z predaja kalendárov 1 141,22 EUR.

ODDELENIE ZVUKOVÝCH ŠTÚDIÍ

NAHRÁVANIE ZVUKOVÝCH KNÍH

V roku 2010 bolo v oddelení zvukových štúdií vyrobených 172 nových originálov zvukových kníh, čo predstavuje 1547,5 hodín čistého času nahrávky (ččn).

Z toho:

- a) na základe požiadaviek OMTKF bolo v nahrávacích štúdiách nahraných 112 titulov zvukových kníh z oblasti beletrie, čo predstavuje 1 352,5 hodín ččn,
- b) externe bolo nahraných 13 zvukových kníh v rozsahu 153 hodín čistého času nahrávky,
- c) do nášho fondu bolo prevzatých 10 titulov z webovej stránky maďarskej elektronickej knižnice,
- d) z iných zdrojov (Slovenský rozhlas, Vydavateľstvo Kniha do ucha s. r. o.) bolo prevzatých a spracovaných 14 titulov,
- e) nad rámec plánu oddelenia v rámci projektu ÚNSS Pegas bolo nahraných 22 bulletinov Slovenského národného divadla v rozsahu 35 hodín ččn a Zoznamy kandidátov pre voľby do NR SR 2010 v trvaní 7 hodín ččn.

V oblasti ochrany a obnovy KF bolo prepísaných 94 titulov z pásov na CD v rozsahu 1121,5 hodín.

Všetky originály zvukových dokumentov boli nahrávané na CD-R v digitálnom audio formáte (DA). Celková spotreba CD-R pri výrobe originálov zvukových kníh a časopisov za rok 2010 bola 1276 ks.

NAHRÁVANIE ZVUKOVÝCH ČASOPISOV A NEPERIODICKÝCH PUBLIKÁCIÍ

V nahrávacích štúdiách boli vyhotovené originály týchto zvukových časopisov:

Zvukové periodiká	Počet titulov	Minutáž	Čistý čas nahrávky v hod.
Prameň	24	75	30
Nový život	12	75	15
Novet	6	75	4,5
Pohyb	12	60	12
Dotyky	4	60	4
Akord	4	75	5
Bodka	12	60	12
Nádej	4	75	5
Vodiaci pes	3	60	3
Život - výber	11	75	13,75
Rozhľady	8	60	8
Slovenka	11	75	13,75
Zdravie	12	75	18
LIM	11	75	13,75
SPOLU	137		157,75

- časopis Bodka je vyrábaný pre Základnú školu pre nevidiacich a slabozrakých internátne v Levoči na základe ich objednávky a podľa ich podkladov,
- časopis LIM (Levočský informačný mesačník) je vydávaný v spolupráci s Mestským úradom v Levoči pre obyvateľov mesta.

Produkcii v nahrávacích štúdiách zabezpečovali dvaja zvukoví technici. Prepis kníh z pásov na CD vykonával zamestnanec so zrakovým postihnutím na chránenom pracovisku.

DIGITÁLNE SPRACOVANIE ZVUKOVÝCH KNÍH A ČASOPISOV

V roku 2010 boli všetky nahrané knihy spracované do formátov MP3 alebo audio. V systéme MP3 bolo spracovaných 154 titulov v trvaní 1 567 hodín ččn a vo formáte audio boli spracované 2 tituly. Pri výrobe originálov zvukových kníh vo formáte MP3 bolo spotrebovaných 295 ks CD-R.

Na tomto pracovisku taktiež boli spracované všetky zvukové časopisy, bulletiny SND a Zoznamy kandidátov pre voľby do NR SR 2010 nahrané vo zvukových štúdiách. Túto prácu vykonávali dvaja zamestnanci.

Všetky zvukové knihy a časopisy sú pomocou programu Cubase členené podľa čiernotlačovej predlohy na samostatné tracky, zodpovedajúce jednotlivým častiam dokumentu. Následne sú komprimované vo formáte MP3, elektronicky opečiatkované a uložené na CD, ktoré sa týmto stáva originálom. Ten sa následne na pracovisku kopírovania skopíruje v požadovanom množstve a uloží v archíve originálov.

KOPÍROVANIE ZVUKOVÝCH KNÍH

Na pracovisku kopírovania bolo v roku 2010 skopírovaných na CD 149 titulov kníh v rozsahu 1571 hodín ččn, pričom sa spotrebovalo 2099 ks 80-minútových CD. Každá zvuková kniha bola kopírovaná v počte 18 ks. Navyše boli 3-krát skopírované všetky bulletiny nahraté vo zvukových štúdiách a 500 CD so zoznamami kandidátov pre voľby do NR SR 2010. Toto pracovisko zároveň zabezpečuje archiváciu všetkých originálov zvukových dokumentov v archíve originálov. K 31. 12. 2010 bolo v ňom archivovaných 5049 originálov zvukových kníh na CD, kazetách a magnetofónových pásoch.

KOPÍROVANIE ZVUKOVÝCH ČASOPISOV A NEPERIODICKÝCH PUBLIKÁCIÍ

Názov periodika	Počet kópií (kaziet)
Prameň	4042
Nový život	1995
Novet	234
Pohyb	172
Dotyky	154
Akord	72
Nádej	245
Vodiaci pes	70
Slovenka	493
Rozhľady	246
Život výber	619
Zdravie	789
LIM	520
SPOLU	9704

OPRAVY ZVUKOVÝCH KNÍH

Podľa požiadaviek OKS boli v roku 2010 na pracovisku kopírovania vykonané opravy poškodených zvukových kníh (kópií KF) v celkovom rozsahu 1079,5 hodín nahrávky.

Spotreba kaziet pri opravách zvukových kníh bola: TDK D 90 – 529 ks a TDK D 60 - 146 ks.

Úlohy na pracovisku kopírovania zvukových kníh a časopisov, vrátane zodpovednosti za archív originálov, zabezpečuje jedna zamestnankyňa.

ZÁKLADNÉ UKAZOVATELE ČINNOSTI ODD. ZVUKOVÝCH ŠTÚDIÍ V R. 2008 – 2010

UKAZOVATEĽ	Rok	2008	2009	2010
Počet načítaných originálov zvukových kníh	titulov	136	142	112
	hodín	1602,5	1587	1352,5
Počet obnovených originálov zvukových kníh z pásov na kazety /CD/	titulov	72	103	94
	hodín	809	1006,5	1121,5
Počet externe načítaných titulov zvukových kníh	titulov	1	10	13
	hodín	7	104	153
Počet načítaných titulov zvukových časopisov a neperiodických publikácií	titulov	137	126	134
	hodín	187,5	175,5	157,75
Prepis zvukových kníh a odbornej literatúry	titulov	129	161	149
	hodín	1475	1763	1571
Prepis zvukových časopisov a neperiodických publikácií	kaziet	9226	7020	9704
Opravy zvukových kníh a časopisov	hodín	1570,5	1343	1079,5
Digitálne spracovanie kníh	titulov	151	214	160
	hodín	1621	1833	1568

ODDELENIE INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ A DIGITÁLNEJ KNIŽNICE

Oddelenie informačných technológií a digitálnej knižnice (ITaDK) zabezpečovalo všetky činnosti SKN v súvisiace so spravovaním a údržbou softvéru a výpočtovej techniky. Vykonávali sme dohľad nad bezpečným využívaním IT a dodržiavaním metodických pokynov Ministerstva kultúry SR v oblasti bezpečnosti IKT. Zároveň oddelenie zabezpečovalo služby digitálnej knižnice, elektronické knižničné služby a správu webového sídla SKN. Prácu oddelenia zabezpečovali traja zamestnanci.

V roku 2010 bola realizovaná ďalšia etapa projektu Digitálnej knižnice, zlepšovali sme služby poskytované cez internet.

MODERNIZÁCIA VÝPOČTOVEJ TECHNIKY

Technická infraštruktúra SKN bola v roku modernizovaná o 6 počítačov. Dva počítače – Macintosh a jeden PC boli umiestnené vo zvukových štúdiách, jeden počítač bol pridelený OMTKF a dva OTE. NAS server bol umiestnený v serverovni a slúži na ukladanie záložných zvukových kníh a časopisov formou mirroringu (zrkadlenia údajov). Týmto krokom sme prispeli nielen k zrýchleniu sťahovania kníh, ale aj k vyššej bezpečnosti a dostupnosti počas 24 hodín počas celého týždňa (24/7), prípadne pri údržbe servera, alebo výpadkoch internetu. V roku 2010 sme uviedli do prevádzky veľkokapacitnú tlačiareň Braillo 440 a automatizovaný skener, ktorý bude slúžiť na digitalizáciu textov. Hardvérovú konfiguráciu výpočtovej techniky, profilaktickú údržbu, servis VT a tlačiarň realizuje informatik SKN.

KIS VIRTUA

Od začiatku roka 2010 prevádzkujeme KIS Virtua v rutinej prevádzke. Pre zlepšenie funkcionality KIS sme vyvinuli program na tlač adresných štítkov, vďaka ktorému sa práca zrýchlila a ušetrili sme finančné prostriedky na nákup samolepiek. Oddelenie ITaDK zabezpečuje tlač samolepiek na knihy v Braillovom písme a vo zvukovom vyhotovení.

DIGITÁLNA KNIŽNICA

Počas minulých rokov mnohí čitatelia kritizovali malú rýchlosť pripojenia SKN na internet, čo spôsobovalo nemalé problémy pri sťahovaní zvukových kníh z digitálnej knižnice. Veľmi pozitívnu odozvu sme zaznamenali zrýchlením internetu SKN. Kým v začiatkoch fungovania DK bolo nutné jednu zvukovú knihu sťahovať aj niekoľko hodín, na sklonu roka 2010 sme zvýšili rýchlosť internetového pripojenia na 10 Mbit/s, čo umožňuje 500 MB knihu stiahnuť za 15 minút.

V roku 2010 sme rozšírili a skvalitnili služby digitálnej knižnice pokračovaním projektu digitalizácie SKN. V roku 2010 sme na tento účel vynaložili investície vo výške 10 115 eur. Softvérová aplikácia na evidenciu digitálnych objektov bola prepojená s digitálnym poľom. Ku koncu roka sme v tejto aplikácii mali evidovaných vyše 70 000 digitálnych objektov. Na diskové pole sú priebežne nahrávané aktíva SKN, ktoré pozostávajú hlavne z digitálnych zvukových kníh v rôznych formátoch. Diskové pole je v súčasnosti zaplnené už na 70 %. Predpokladáme, že ho v polovici roka 2011 zaplníme úplne a tak plánujeme v priebehu roka jeho rozšírenie. Evidenciu digitálnych objektov, digitalizáciu a prípravu zvukových dokumentov realizuje operátor zvukových dokumentov.

Súčasťou projektu DK bola digitalizácia: Nevidiaci pre nevidiacich, vďaka ktorej nám externí nevidiaci systematicky digitalizovali zvukové knihy z audiokaziet. Takto sme získali 100 zdigitalizovaných zvukových kníh, ktoré boli sprístupnené na webovej stránke knižnice.

V spolupráci s Univerzitnou knižnicou v Bratislave sme zabezpečovali v projekte EoD (Elektronická kniha na objednávku) objednávanie digitalizovaných kníh pre nevidiacich a slabozrakých používateľov.

Vylepšovali sme prepojenie OPAC katalógu s digitálnou knižnicou. Službu Audioweb sme rozšírili o ďalší časopis Nádej. Digitálnu knižnicu sme rozšírili o prístup našich čitateľov, ktorí majú meno a heslo do digitálnej knižnice, do databáz EBSCO. Zrealizovali sme čítačku RSS kanálov, vďaka čomu sú na našej stránke najaktuálnejšie informácie. Prebehla implementácia hlasového výstupu NVDA. Rozšírili sme katalóg autorov, z ktorých pozostáva digitálna knižnica. Vďaka novým inováciám môžeme do digitálnej knižnice umiestňovať aj zvukové knihy so zložitou štruktúrou.

Pre špeciálny prehrávač Tomboy bola skonvertovaná DAISY kniha „Kniha kráľov – Panovníci Slovenska a Slovákov“ od Vladimíra Segeša.

Pre čitateľov, ktorí sú z rôznych kútov Slovenska a majú technický problém pri prehrávaní zvukových kníh, dokážeme podať pomocnú ruku on-line na diaľku pomocou programu TeamViewer. Za niekoľko minút cez internet dokážeme v prípade potreby pomôcť s doinštalovaním napr. licencie na prehrávanie našich kníh.

V roku 2010 sme v súťaži Top Weblib, v kategórii vedecké, akademické a špeciálne knižnice obsadili 1. miesto.

BEZPEČNOSŤ IT

Na základe metodických pokynov Ministerstva kultúry SR v oblasti bezpečnosti IT sme sa snažili dodržiavať všetky povinnosti, ktoré nám vyplývajú zo zákona o IS verejnej správy. Pre splnenie tejto úlohy sme spolupracovali s firmou N3Net s. r. o.

ODDELENIE IT A DK POSKYTOVALO:

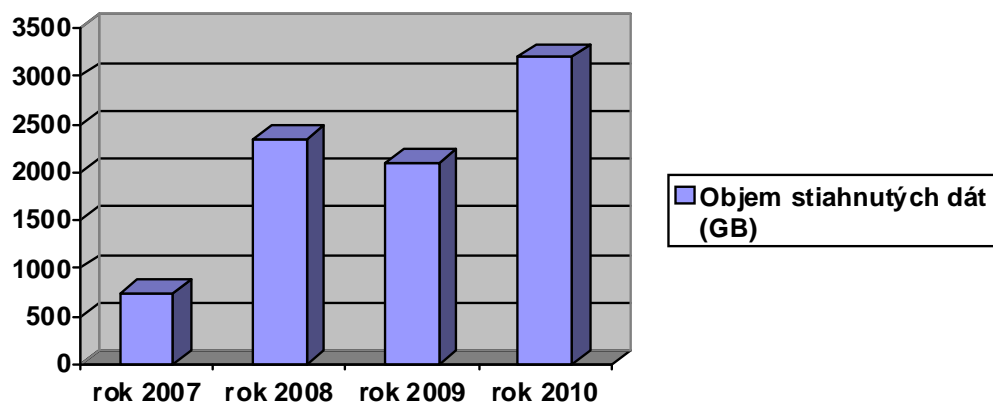
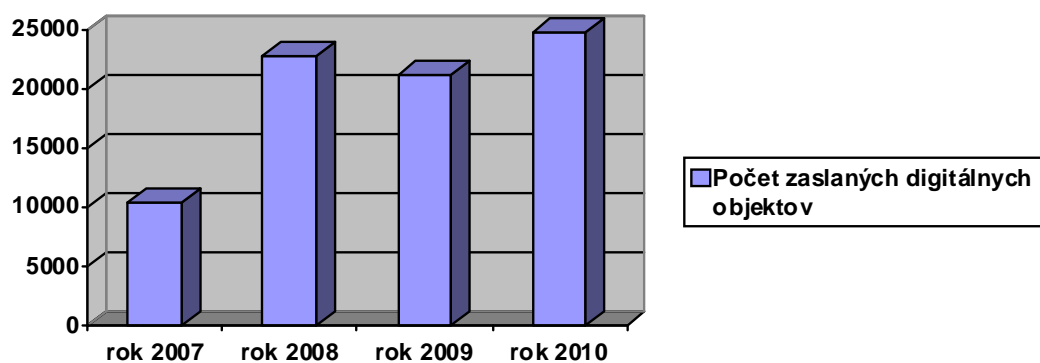
- a) informačné služby pre jednotlivé oddelenia SKN, a to údržbu výpočtovej techniky, inštaláciu softvéru a hardvéru, technickú pomoc jednotlivým oddeleniam SKN, konverzie dát, profilaktickú údržbu.
- b) knižnično-informačné služby, ktoré pozostávali zo služieb označovaných digitálna knižnica. Išlo o realizáciu úkonov, vďaka ktorým môžu používatelia počúvať zvukové knihy a časopisy z webovej stránky, ankety a hlasovania, na základe ktorých pribúdajú zvukové knihy do digitálnej knižnice, konzultácie k službám digitálnej knižnice, pridelenie licencií, zasielanie časopisov e-mailom a v CD balíku a referenčné služby.

Začiatkom roka 2010 sme mali na webovom sídle 997 digitálnych zvukových kníh a časopisov, z toho 891 vo formáte WMA DRM 10. Koncom roka 2010 sme už mohli ponúknuť pre našich používateľov 1445 zvukových kníh WMA DRM 10 a 87 časopisov. Spolu to bolo 1604 zvukových kníh a časopisov, ktoré sa skladajú z vyše 27 800 digitálnych objektov. Ročný prírastok kníh a časopisov WMA DRM 10 bol 538. Takýto prírastok digitálnej knižnice je možný aj vďaka projektu Digitalizácia: nevidiaci pre nevidiacich, v ktorom nám sami nevidiaci pomáhajú digitalizovať zvukové knihy z nášho archívu. Pri digitalizácii využívame aj špeciálne zariadenie Gem-digitizér, ktorý digitalizuje analógové nahrávky vyššou rýchlosťou. Od roku 2007 stiahli naši čitatelia z digitálnej knižnice skoro 80 000 digitálnych objektov v objeme vyše 8 TB. Počet aktívnych používateľov DK sa pohybuje okolo 200.

VYUŽÍVANIE DIGITÁLNEJ KNIŽNICE

Roky	Počet zaslaných digitálnych objektov	Objem stiahnutých dát (GB)
2007	10 363	733
2008	22 708	2 344
2009	21 087	2 100
2010	24 838	3 200
Spolu	78 996	8 377

Vyššie spomenuté údaje sú on-line verejne dostupné na našej stránke www.skn.sk.

ODDELENIE TLAČE A EXPEDÍCIE

Oddelenie tlače a expedície popri plnení hlavných úloh vytýčených na rok 2010 sa podieľalo aj na vydávaní časopisov a spracovaní beletrie pre knižnicu, pripravili sme vydanie kalendárov a realizovali nasledovné aktivity a činnosti:

- posilnenie slepeckej tlače zakúpením braillovskej tlačiarne BRAILLO 440 SW. Využitím tohto zariadenia sme dosiahli kvalitnejšiu tlač a v podstatnej miere sa zlepšila úroveň väzby. Zlepšenie spočíva v prechode väzby časopisov z V3 na V1.
- obstaranie formovacieho zariadenia na formovanie reliéfnych obrázkov MASTER SKIN typ 5070. Zmenil sa doteraz používaný materiál, čím sa dosiahla lepšia drsnosť reliéfu a získali sme možnosť spracovávať aj viacvrstvové reliéfne obrázky. Využitím nových materiálov sú obrázky pevnejšie, hrany reliéfu sa pri prezeraní nepoddávajú, čo priaznivo vplýva na hmatové vnímanie nevidiacich.

Okrem edičného plánu a harmonogramu vydávania časopisov boli spracované objednávky jednotlivcov, škôl a organizácií spolupracujúcich s nevidiacimi:

- výroba stolového kalendára na rok 2011, ktorý je prvýkrát ilustrovaný reliéfnymi obrázkami,
- tlač Preambuly Ústavy SR a textu hymny pre základné a stredné školy pre nevidiacich,
- učebnica Geometrie 2. časť pre 5. ročník ZŠ pre nevidiacich bola spracovaná kombinovanou tlačou (Braillovo písmo, čiernotlač, reliéfne obrázky s farebnou potlačou) na Braille 400 SR a obrázky boli vyrobené na tlačiarňi VIEW+SPOTDOT EMPRINT. Tento spôsob výroby obrázkov sme použili pri výrobe učebníc prvýkrát. Náročnosť spracovania spočívala v úprave farebných obrázkov do formy vhodnej na reliéfnu tlač po konzultáciách s autorkou učebnice a posudzovaní drsnosti reliéfnych plôch. Prvú časť tejto učebnice sme vyrábali v spolupráci s Podporným centrom pre zrakovo postihnutých študentov v Bratislave.
- rovnakým spôsobom ako učebnica geometrie boli vyrobené detské knihy Nákladiačik Tút a Domáce zvieratká,
- kniha básní E. M. Trajterovej Pre teba bola vytlačená tiež kombinovanou tlačou, čím sme rozšírili jej použitie aj pre slabozrakých čitateľov,
- Kuchárska kniha, vytlačená v Braillovom písme a čiernotlači s reliéfnymi obrázkami,
- informačné materiály a sprievodca mestom Senica,
- braillovske texty a popisy exponátov pre Archeologické múzeum SNM v Bratislave,
- spracovanie textov pre Informačnú kanceláriu mesta Žilina,
- zoznamy kandidátov na parlamentné voľby do NR SR, ktoré boli expedované používateľom našej knižnice, odoberateľom braillovských časopisov, krajským strediskám ÚNSS a oddeleniam pre nevidiacich a slabozrakých verejných knižníc SR,
- príprava a tlač pokynov na sčítanie obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 pre Štatistický úrad SR,
- v spolupráci s vydavateľstvom Modrý Peter v Levoči boli vyrobené dve rozprávkové knihy v anglickom jazyku.

Pri zostavovaní plánu práce na rok 2010 sa predpokladalo s výškou finančných prostriedkov ako v roku 2009, taktiež aj s porovnateľným návrhom edičného plánu a harmonogramom zadávania a expedície časopisov.

SADZBA A KOREKTÚRA BRAILLOVHO PÍSMO

V roku 2010 bolo vysádzaných 21 716 matríc braillovských textov. Korektori skorigovali 22 0636 matríc. Pre dlhodobejšiu práceneschopnosť jedného zamestnanca boli pre úspešné plnenie plánu prijaté opatrenia:

- prijatie jedného korektora na dohodu o pracovnej činnosti,
- vykonávanie korektúry textov sadzačkami.

Sadzačky počítačovo spracovávali dodané texty (rukopisy, knižné predlohy a predlohy na počítačových médiách) a spoločne s korektormi ich graficky upravovali do podoby vhodnej pre braillovskú tlač.

Toto pracovisko bolo vybavené skenerom Panasonic KV-S 1045 C, ktorý umožňuje v krátkom časovom intervale zosnímať texty pripravované na braillovskú tlač. Táto činnosť sa využíva najmä pri spracovaní beletrie a je predpokladom ku zmene postupu výrobných operácií, s dôrazom na korektúru a grafickú úpravu textov.

TLAČ BRAILLOVHO PÍSM A

V tlači Braillovho písma bolo vytlačených 341 329 listov, z toho mechanicky 69 810 listov. Mechanickým spôsobom tlače sme spracovali detské časopisy Naše ráno, Za svetlom. V roku 2010 došlo na tomto pracovisku ku personálnym zmenám z dôvodu odchodu dvoch zamestnancov (materská dovolenka, odchod do starobného dôchodku). Do prevádzky bola uvedená tlačiareň Braillo 440 SW, ktorej obstarávacia cena bola 115 668,00 eur. Jej výhodou je kompatibilita s pôvodnými zariadeniami na tomto pracovisku a možnosť tlače dvojhárkov. Zariadenie posilnilo tlač časopisov a neperiodických publikácií. Jej používaním sa skvalitnila braillovská tlač a v podstatnej miere sa zlepšila úroveň väzby (zmena väzby časopisov z V3 na V1, čím sa uľahčí manipulácia pri čítaní publikácií).

V roku 2010 bolo vyrobených 8 790 reliéfnych obrázkov do učebníc, časopisov a neperiodických publikácií. Používaním formovacieho zariadenia MASTER SKIN typ 535, ktorého obstarávacia cena bola 6 473,60 eur sme dosiahli lepšiu kvalitu vyrábaných reliéfnych obrázkov. Získali sme možnosť využívania širšieho sortimentu formovacích fólií rôznych hrúbok, pevnosti, zafarbenia a možnosť výroby reliéfnych obrázkov do formátu A3.

Výroba matric na zhotovovanie reliéfnych obrázkov je zabezpečená externými zamestnancami. Matrice sa vyrábajú niekoľkými spôsobmi podľa náročnosti obrázkov:

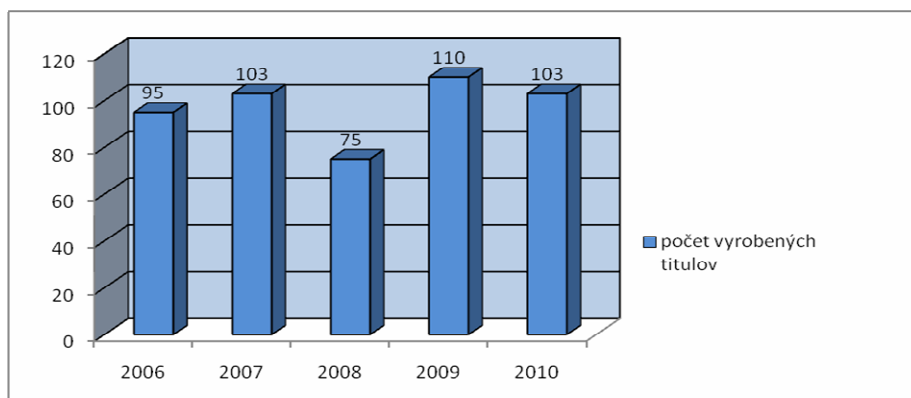
- výroba zo vzduchom priepustných materiálov – jednoduché obrázky,
- výroba fotocestou na fotopolymérové platne – zložité obrázky.

KNIHÁRSTVO

V knižárstve bolo vyrobených 1 968 zväzkov v hrebeňovej spevnenej väzbe, 525 vo väzbe V8 a spracovaných 624 brožúr. Väčšina kníh pre knižnicu bola viazaná v špirálovej väzbe zosilnenej prešpanovým obalom. Táto väzba je menej nákladná na finančné prostriedky a dobu spracovania, je s ňou lepšia manipulácia a na uloženie potrebuje menej priestoru.

VYROBENÉ TITULY V BRAILLOVOM PÍSM E

Podľa edičného plánu bolo vyrobených 93 titulov kníh; 10 publikácií v Braillovom písme a kombinovanou tlačou bolo vyrobených na základe objednávok. Na ročný prírastok vyrobených titulov beletrie má vplyv rozsahom vyrábaných kníh, ako aj počet vyrábaných učebníc pre nevidiacich.

EXPEDÍCIA

Vyexpedovaných bolo 6 541 zásielok periodík v Braillovom písme, 1 351 individuálnych braillovských objednávok, 8 979 zvukových zásielok. Podstatnú časť individuálnych objednávok tvorili zásielky papiera na slepeckú tlač a objednávky beletrie.

POROVNÁVACIA TABUĽKA – ODDELENIE TLAČE A EXPEDÍCIE

		2007	2008	2009	2010
Sadzba	počet matríc	22 640	18 917	21 237	21 716
Korektúra	počet matríc	22 531	18 896	23 148	22 063
Tlač	počet listov	339 533	379 667	345 318	341 329
Knihárstvo	braillovské knihy (počet zv. V8)	2 095	1 004	445	525
	špirálová väzba	1 157	2 192	2 919	1 968
Formovanie obrázkov	počet kusov	6 101	24 967	12 794	8 790
Ukončené tituly	beletria	92	73	98	93
	učebnice + rôzne	11	2	12	10
	spolu	103	75	110	103
Individuálne objednávky	braillovské	1 258	1 560	1 637	1 351
Expedícia periodík v Braillovom písme	počet zásielok	7 037	8 985	6 905	6 541
Expedícia periodík vo zvuku	počet zásielok	12 599	10 448	8 535	8 979

3.2 Rozpočet organizácie

Na základe rozpisového listu č. MK-265/2010-103/220 zo dňa 29. 1. 2010 bol Ministerstvom kultúry SR schválený rozpočet na rok 2010 a rozpísané záväzné a orientačné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2010 vo výške 832 451,00 EUR (bežné výdavky celkom – 600). Z toho mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610) boli vo výške 337 947,00 EUR, priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov: 50 (orientačný ukazovateľ). Tieto záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu boli počas roka 2010 upravené rozpočtovým opatrením č. 1/KV a zaregistrované v Registri investícií MF SR o sumu 30 000,00 EUR. Z toho podprogram 08T0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2008 – 2013 (kapitálové výdavky). Z toho: investičná akcia Zriadenie archívu periodických publikácií (č. IA: 25 309) vo výške 6 000,00 EUR, Obstaranie strojov pre modernizáciu výroby reliéfnych obrázkov (č. IA: 25 310) vo výške 10 000,00 EUR a Modernizácia technického vybavenia zvukových štúdií č. IA: 25 311) vo výške 14 000,00 EUR. Rozpočtovým opatrením č. 2/KV, BV boli upravené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu o -10 500,00 EUR v programe 08S0105 – bežné výdavky v kategórii 600 a zvýšené o +10 500,00 EUR v programe 08S0105 – kapitálové výdavky v kategórii 700 s účelovým určením na investičné akcie zaregistrované v Registri investícií MF SR pod číslom a názvom: SKN – Realizácia systému prepäťových ochrán v objektoch SKN (č. IA: 25 861) vo výške 6 500,00 EUR a SKN – Realizácia vykurovania časti objektu SKN na NMP 32 (č. IA: 25 862) vo výške 4 000,00 EUR. Rozpočtovým opatrením č. 3/KV bol znížený rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2010 o -1 200,00 EUR, ktoré boli určené na investičnú akciu SKN – Obstaranie strojov pre modernizáciu výroby reliéfnych obrázkov (č. IA: 25 310). Úprava bola vykonaná v prvku – 08T0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2008-2013. Rozpočtovým opatrením č. 4 boli znížené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2010 o -60 000,00 EUR v prvku 08S0105 – Knížnice a knižničná činnosť (bežné výdavky celkom – 600). Listom MK SR č. MK-265/2010-103/15912 zo dňa 23. 11. 2010 boli schválené presuny medzi podpoložkami rozpočtovej klasifikácie kapitálových výdavkov. Rozpočtovým opatrením č. 5/KV, BV bol zvýšený rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2010 presunom z bežných výdavkov vo výške 57 500,00 EUR. Z toho: znížený program 08S0105 – bežné výdavky v kategórii 600 o 45 000,00 EUR, zvýšený v programe 08S0105 – kapitálové výdavky v kategórii 700 o 45 000,00 EUR, ktoré sú určené na investičnú zaregistrovanú v Registri investícií MF SR pod názvom a číslom: SKN – Rozšírenie diskového poľa a zakúpenie páskovej zálohovacej jednotky (č. IA: 26 211), znížený program 08S0105 – bežné výdavky v kategórii 600 o 12 500,00 EUR, zvýšený v programe 08S0105 – kapitálové výdavky v kategórii 700 o 12 500,00 EUR, ktoré sú určené na investičnú akciu zaregistrovanú v Registri investícií MF SR pod názvom a číslom: SKN – Obstaranie posuvného regálového systému (č. IA: 26 212).

Záväzné ukazovatele stanovené MK SR pre SKN M. Hrebendu v Levoči pre rok 2010 boli v roku 2010 dodržané a neboli prekročené, pričom k 31. 12. 2010 bol záväzný ukazovateľ – príspevok od zriaďovateľa v prvku 08S0105 vo výške 704 451,00 EUR a čerpaný bol vo výške 695 498,71 EUR. Prostriedky účelovo určené na prioritné aktivity vo výške 28 800,00 EUR určené na Zriadenie archívu periodických publikácií, Obstaranie strojov pre modernizáciu výroby reliéfnych obrázkov a Modernizáciu technického vybavenia zvukových štúdií boli k 31. 12. 2010 čerpané vo výške 28 581,44 EUR.

V priebehu roka 2010 bolo schválených celkom päť rozpočtových opatrení.

Rozpočtové opatrenie č. 1/KV sa týkalo schválených prioritných akcií – kultúrne aktivity na rok 2010 vo výške 30 000,00 EUR v programe 08T0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2008 – 2013. Z toho zriadenie archívu periodických publikácií (č. IA: 25 309) vo výške 6 000,00 EUR, obstaranie strojov pre modernizáciu výroby reliéfnych obrázkov (č. IA: 25 310) vo výške 10 000,00 EUR, modernizácia technického vybavenia zvukových štúdií (č. IA: 25 311) vo výške 14 000,00 EUR. Rozpočtovým opatrením č. 2/KV, BV boli upravené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu o -10 500,00 EUR v programe

08S0105 – bežné výdavky v kategórii 600 a zvýšené o +10 500,00 EUR v programe 08S0105 – kapitálové výdavky v kategórii 700 s účelovým určením na investičné akcie zaregistrované v Registri investícií MF SR pod číslom a názvom: SKN – Realizácia systému prepäťových ochrán v objektoch SKN (č. IA: 25 861) vo výške 6 500,00 EUR a SKN – Realizácia vykurovania časti objektu SKN na NMP 32 (č. IA: 25 862) vo výške 4 000,00 EUR. Rozpočtovým opatrením č. 3/KV bol znížený rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2010 o -1 200,00 EUR, ktoré boli určené na investičnú akciu SKN – Obstaranie strojov pre modernizáciu výroby reliéfnych obrázkov (č. IA: 25 310). Úprava bola vykonaná v prvku – 08T0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2008 – 2013. Rozpočtovým opatrením č. 4 boli znížené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2010 o - 60 000,00 EUR v prvku 08S0105 – Knižnice a knižničná činnosť (bežné výdavky celkom – 600). Listom MK SR č. MK-265/2010-103/15912 zo dňa 23. 11. 2010 boli schválené presuny medzi podpoložkami rozpočtovej klasifikácie kapitálových výdavkov. Rozpočtovým opatrením č. 5/KV, BV bol zvýšený rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2010 presunom z bežných výdavkov vo výške 57 500,00 EUR. Z toho: znížený program 08S0105 – bežné výdavky v kategórii 600 o 45 000,00 EUR, zvýšený v programe 08S0105 – kapitálové výdavky v kategórii 700 o 45 000,00 EUR, ktoré sú určené na investičnú akciu zaregistrovanú v Registri investícií MF SR pod názvom a číslom: SKN – Rozšírenie diskového poľa a zakúpenie páskovej zálohovacej jednotky (č. IA: 26 211), znížený program 08S0105 – bežné výdavky v kategórii 600 o 12 500,00 EUR, zvýšený v programe 08S0105 – kapitálové výdavky v kategórii 700 o 12 500,00 EUR, ktoré sú určené na investičnú akciu zaregistrovanú v Registri investícií MF SR pod názvom a číslom: SKN – Obstaranie posuvného regálového systému (č. IA: 26 212).

Rekapitulácia (bežný transfer):

(v EUR)

Ukazovateľ	Rozpis rozpočtu na rok 2010 - (rozpisový list MK-265/2010-103/220)	Upravený rozpočet po RO č. 5	Čerpanie k 31. 12. 2010
Záväzný ukazovateľ			
Bežné výdavky celkom (600)	832 451,00	704 451,00	695 498,71
z toho:			
- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)	337 947,00	337 947,00	337 947,00
Orientačný ukazovateľ			
- priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov	50	50	50
Záväzný ukazovateľ – Prioritné projekty - spolu			
Prvok 08T0109 (Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2008 - 2013)		28 800,00	28 581,44

Rekapitulácia (kapitálový transfer):

(v EUR)

Zdroj	Program (podprogram, prvok/projekt)	Rozpis rozpočtu na rok 2010	Upravený rozpočet po RO č. 5	Čerpanie k 31. 12. 2010
111	08T0109	0	28 800,00	28 581,44
111	08S0105	0	68 000,00	9 630,98

Zoznam investičných akcií v roku 2010:

(v EUR)

Evidenčné číslo investičnej akcie	Zdroj	Názov investičnej akcie	Limit čerpania kapitálových výdavkov			Čerpanie k 31. 12. 2010
			položka	podpoložka	v EUR	
2408T0109/25 309	111	SKN – Zriadenie archívu periodických publikácií	717	002	6 000	6 000,00
2408T0109/25 310	111	SKN – Obstaranie strojov pre modernizáciu výroby reliéfnych obrázkov	713	004	8 800	8 603,70
2408T0109/25 311	111	SKN – Modernizácia technického vybavenia zvukových štúdií	713	002	4 245	4 224,50
			713	004	8 645	8 644,16
			711	003	1 110	1 109,08
2408S0105/25 861	111	SKN – Realizácia systému prepäťových ochrán v objektoch SKN	717	002	6 500	5 630,98
2408S0105/25 862	111	SKN – Realizácia vykurovania časti objektu SKN na NMP 32	717	002	4 000	4 000,00
2408S0105/26 211	111	SKN – Rozšírenie disk. poľa a zakúpenie páskovej zálohovacej jednotky	713	002	45 000	0,00
2408S0105/26 212	111	SKN – Obstaranie posuv. regálového systému	713	001	12 500	0,00
Spolu:					96 800	38 212,42

3.2.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu

b) Prevádzkové dotácie - bežný transfer

Na základe rozpisového listu MK SR č. MK-265/2010-103/220 z 29. 1. 2010 boli pre SKN M. Hrebendu v Levoči rozpísané záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2010 vo výške 832 451,00 EUR. V priebehu roka 2010 boli upravené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2010 pre bežný transfer celkom tromi rozpočtovými opatreniami, a to: rozpočtovým opatrením č. 2/KV, BV boli upravené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu o -10 500,00 EUR v programe 08S0105 – bežné výdavky v kategórii 600. Rozpočtovým opatrením č. 4 boli znížené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2010 o -60 000,00 EUR v prvku 08S0105 – Knižnice a knižničná činnosť (bežné výdavky celkom – 600). Rozpočtovým opatrením č. 5/KV, BV bol znížený program 08S0105 – bežné výdavky v kategórii 600 o 57 500,00 EUR. Upravený bežný transfer bol k 31. 12. 2010 vo výške 704 451,00 EUR.

Prevádzkové dotácie (bežný transfer na činnosť) boli k 31. 12. 2010 čerpané, a to vo výške 695 498,71 EUR.

- Spotrebované nákupy

Z ročného rozpočtu spotrebovaných nákupov (123 016,00 EUR) bolo k 31. 12. 2010 čerpané 104 829,78 EUR, z toho:

- spotreba materiálu 70 512,24 EUR:
 - spotreba PHM 3 971,46 EUR,
 - spotreba kníh a časopisov 5 083,03 EUR,
 - spotreba čistiacich prostriedkov 2 238,07 EUR,
 - spotreba kancelárskeho materiálu 5 606,40 EUR,
 - spotreba stavebného materiálu 198,21 EUR,
 - spotreba automateriálu 225,85 EUR,
 - spotreba pracovného odevu a pomôcok 2,00 EUR,
 - spotreba DHM 29 081,45 EUR,
 - spotreba režijného materiálu 697,22 EUR,
 - spotreba výrobného materiálu 13 044,12 EUR,
 - knihárskeho materiálu 2 487,93 EUR,
 - spotreba zvukového materiálu 5 473,05 EUR,
 - spotreba ofsetového materiálu 8,00 EUR,
 - spotreba prevádzkové materiálu 2 395,45 EUR.
- spotreba energie z ročného rozpočtu (44 105,00 EUR) bola k 31. 12. 2010 čerpaná vo výške 34 317,54 EUR (elektrická energia 20 388,63 EUR, vodné a stočné 2 053,36 EUR, plyn 11 875,55 EUR)

- Služby

Z ročného rozpočtu služieb (66 009,00 EUR) bolo k 31. 12. 2010 čerpané 76 483,67 EUR, z toho:

- opravy a udržiavanie 14 394,45 EUR (bežná údržba 10 875,87 EUR, revízie 3 518,58 EUR),
- cestovné 3 389,71 EUR,
- náklady na reprezentačné: rozpočet 498,00 EUR k 31. 12. 2010 bolo čerpané vo výške 497,24 EUR, náklady na reprezentačné boli čerpané výhradne v súvislosti s dôležitými udalosťami a jednaniami,
- ostatné služby 58 202,27 EUR,
 - výkony spojov 4 730,13 EUR,
 - poštovné 1 742,60 EUR,
 - školenia 538,83 EUR,
 - tlač čiernotlačových časopisov 4 228,73 EUR,
 - honoráre (autorské honoráre a príspevky do časopisov) 24 533,99 EUR,
 - prevádzkové náklady 19 228,70 EUR,
 - spotreba DNM 1 117,65 EUR,
 - ostatné 2 081,64 EUR.

- Osobné náklady

Z ročného rozpočtu osobných nákladov (589 582,00 EUR) bolo k 31. 12. 2010 čerpané 574 000,35 EUR, z toho:

- mzdové náklady 404 828,98 EUR (v tom OON 5 837,60 EUR)
- náklady na zákonné sociálne poistenie 134 042,02 EUR,
- ostatné sociálne poistenie 7 023,51 EUR,

- zákonné sociálne náklady 28 105,84 EUR.

- Dane a poplatky

Z ročného rozpočtu daní a poplatkov (690,00 EUR) bolo k 31. 12. 2010 čerpané 2 777,69 EUR. Z uvedenej položky bolo čerpané hlavne za komunálny odpad a daň z nehnuteľnosti.

- Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť

K 31. 12. 2010 bolo z uvedenej položky čerpané 396,42 EUR. Z tejto položky sa čerpalo za:

- predaný materiál 1 390,65 EUR,
- odpis pohľadávky 153,32 EUR,
- bankové poplatky a členské príspevky 141,22 EUR.

- Odpisy NIM a HIM

Odpisy dlhodobého nehmotného investičného majetku a dlhodobého hmotného investičného majetku boli k 31. 12. 2010 vo výške 118 455,30 EUR.

- Analýza nákladov na prevádzku budov

Slovenská knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči prevádzkuje objekt na Štúrovej 36 a objekt na Námestí Majstra Pavla 32. Na prevádzku budov boli vynaložené tieto náklady:

- spotreba materiálu: - spotreba prevádzkového materiálu 2 395,45 EUR,
- spotreba energie: - elektrická energia 20 388,63 EUR,
 - voda 2 053,36 EUR,
 - plyn 11 875,55 EUR,
- oprava a údržba: - budovy 10 875,87 EUR,
 - revízie a kontroly 3 518,58 EUR,
- odpisy budov: 45 757,00 EUR.

Rekapitulácia nákladov: náklady na prevádzku boli k 31. 12. 2010 čerpané vo výške 889 192,11 EUR z ročného rozpočtu 781 253,00 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu bolo čerpané vo výške 695 498,71 EUR (z ročného rozpočtu 704 451,00 EUR).

b) Dotácie na investície - kapitálový transfer

- Kapitálové výdavky a ich čerpanie

- Listom MK SR č. MK – 25/2010-103/5704 zo dňa 19. 4. 2010 boli záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu upravené na rok 2010 rozpočtovým opatrením č. 1/KV o +30 000,00 EUR. Úprava bola vykonaná v programe 08T0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2008 – 2013 s účelovým určením na zriadenie archívu periodických publikácií vo výške 6 000,00 EUR. Investičná akcia bola zaregistrovaná v Registri investícií MF SR pod číslom: 25 309. Zároveň bol schválený projekt Obstaranie strojov pre modernizáciu výroby reliéfnych obrázkov vo výške 10 000,00 EUR. Investičná akcia bola zaregistrovaná v Registri investícií MF SR pod číslom: 25 310. Ďalej bol schválený projekt Modernizácia technického vybavenia zvukových štúdií vo výške 14 000,00 EUR. Investičná akcia bola zaregistrovaná v Registri investícií MF SR pod číslom: 25 311.

• Rozpočtovým opatrením č. 2/KV, BV boli upravené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu o +10 500,00 EUR v programe 08S0105 – kapitálové výdavky v kategórii 700 s účelovým určením na investičné akcie zaregistrované v Registri investícií MF SR pod číslom a názvom: SKN – Realizácia systému prepäťových ochrán v objektoch SKN (č. IA: 25 861) vo výške 6 500,00 EUR a SKN – Realizácia vykurovania časti objektu SKN na NMP 32 (č. IA: 25 862) vo výške 4 000,00 EUR. Rozpočtovým opatrením č. 3/KV bol znížený rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2010 o -1 200,00 EUR, ktoré boli určené na investičnú akciu SKN – Obstaranie strojov pre modernizáciu výroby reliéfnych obrázkov (č. IA: 25 310). Úprava bola vykonaná v prvku – 08T0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2008 – 2013. Listom MK SR č. MK-265/2010-103/15912 zo dňa 23. 11. 2010 boli schválené presuny medzi podpoložkami rozpočtovej klasifikácie kapitálových výdavkov. Rozpočtovým opatrením č. 5/KV, BV bol zvýšený rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2010 presunom z bežných výdavkov vo výške 57 500,00 EUR. Z toho: zvýšený v programe 08S0105 – kapitálové výdavky v kategórii 700 o 45 000,00 EUR, ktoré sú určené na investičnú zaregistrovanú v Registri investícií MF SR pod názvom a číslom: SKN – Rozšírenie diskového poľa a zakúpenie páskovej zálohovacej jednotky (č. IA: 26 211), zvýšený v programe 08S0105 – kapitálové výdavky v kategórii 700 o 12 500,00 EUR, ktoré sú určené na investičnú akciu zaregistrovanú v Registri investícií MF SR pod názvom a číslom: SKN – Obstaranie posuvného regálového systému (č. IA: 26 212).

K 31. 12. 2010 boli finančné prostriedky vo výške 96 800,00 EUR čerpané vo výške 38 212,42 EUR. Ostatné finančné prostriedky boli presunuté do roku 2011.

Z roku 2009 bol do roku 2010 presunutý kapitálový transfer vo výške 78 000,00 EUR určený na zakúpenie tlačiarne Braillo 440 SW (program 08S0105), do 31. 12. 2010 boli prostriedky vo výške 78 000,00 EUR vyčerpané.

3.2.2 Rozbor nákladov a výnosov

NÁKLADY:

Účet	Skutočnosť 2009	Schválený rozpočet 2010	Upravený rozpočet 2010	Skutočnosť 2010
50 – Spotrebované nákupy	107 719,79	156 028,00	123 016,00	104 829,78
51 – Služby	153 409,40	183 197,00	66 009,00	76 483,67
52 – Osobné náklady	569 961,79	520 460,00	589 582,00	574 000,35
53 – Dane a poplatky	2 706,84	2 650	695	2 777,69
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	558,64			1 685,19
55 – Odpisy, rezervy a opravné položky	153 381,95			127 459,63
56 – Finančné náklady	1 661,80	3 310,00	1 951,00	1 930,76
59 – Dane z príjmov	36,65			25,04
SPOLU:	989 436,86	865 645,00	781 253,00	889 192,11

Rozpočet nákladov na rok 2010 bol schválený vo výške 865 645,00 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu 832 451,00 EUR. Upravený bol na výšku 781 253,00 EUR, z toho zo

štátneho rozpočtu 704 451,00 EUR. Čerpanie za rok 2010 bolo vo výške 889 192,11 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu bolo 695 501,79 EUR. Rozpočet na rok 2010 nebol prekročený. V celkových nákladoch sú zahrnuté aj odpisy, ktoré nie sú rozpočtované. Kompletné čerpanie nákladov je bližšie špecifikované v kapitole 3.2.1 – Plnenie ukazovateľov rozpočtu.

VÝNOSY:

Účet	Skutočnosť 2009	Schválený rozpočet 2010	Upravený rozpočet 2010	Skutočnosť 2010
60 – Tržby za vlastné výrobky	46 344,36	33 194,00	34 088,00	47 701,05
64 – Ostatné výnosy	1 129,46		1 200,00	5 969,16
65 – Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	121,55			8 900,00
66 – Finančné výnosy	194,62			132,52
68 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov	935 545,98	832 451	747 165,00	857 421,54
SPOLU:	983 335,97	865 645	781 253,00	920 124,27

Rozpočet výnosov na rok 2010 bol schválený vo výške 865 645,00 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu 832 451,00 EUR. Upravený bol na výšku 781 253,00 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu 704 451,00 EUR. Výnosy za rok 2010 boli vo výške 920 124,27 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu bolo 807 713,73 EUR (v tom výnosy z bežných transferov ŠR vo výške 695 50,79 EUR a výnosy z kapitálových transferov ŠR vo výške 112 211,94 EUR). Rozpočet na rok 2010 bol prekročený. V roku 2010 boli výnosy vo výške 920 124,27 EUR. Kompletný prehľad výnosov je bližšie špecifikovaný v kapitole 3.2.1 – Plnenie ukazovateľov rozpočtu.

3.2.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov

- Tržby z hlavnej činnosti

Slovenská knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči dosahuje tržby len za hlavnú činnosť. SKN M. Hrebendu v Levoči nerealizuje vedľajšiu činnosť.

Výnosy celkom boli k 31. 12. 2010 vo výške 920 124,27 EUR, Z toho:

- **Tržby za vlastné výrobky – 47 701,05 EUR,**

z toho:

- predplatné za časopisy 4 219,79 EUR,
- kalendáre 1 141,22 EUR,
- zhotovenie učebníc a časopisov 2 929,96 EUR,
- zhotovenie časopisov 25 154,15 EUR,
- ostatné výnosy 14 255,93 EUR.

V roku 2010 SKN M. Hrebendu v Levoči neposkytovala prenájom vlastných priestorov.

- **Tržby za tovar**

Tržby za tovar boli k 31. 12. 2010 vo výške 0,00 EUR.

- **Ostatné výnosy**

Ostatné výnosy boli k 31. 12. 2010 vo výške 5 969,16 EUR. Z toho tržby z predaja dlhodobého nehmotného a hmotného majetku vo výške 1 200,00 EUR, tržby z predaja materiálu vo výške 1 390,65 EUR a ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti vo výške 3 378,51 EUR.

- **Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia**

Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia bolo k 31. 12. 2010 vo výške 8 900,00 EUR.

- **Finančné výnosy**

- úroky 132,52 EUR.

- **Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v štátnych rozpočtových a príspevkových organizáciách – 851 178,18 EUR**

- výnosy z bežných transferov zo ŠR 695 501,79 EUR,
- výnosy z kapitálových transferov zo ŠR 112 211,94 EUR,
- výnosy z bežných transferov ES 42 304,45 EUR,
- výnosy z kapitálových transferov od ostat. 1 160,00 EUR.

Rekapitulácia výnosov: Výnosy celkom sú k 31. 12. 2010 vo výške 920 124,27 EUR.

3.2.4 Hodnotenie hospodárskeho výsledku

Slovenská knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči v účtovnej závierke k 31. 12. 2010 dosiahla kladný hospodársky výsledok vo výške 30 932,16 EUR. Tento hospodársky výsledok vznikol hlavne z dôvodu prekročenia plánovaných výnosov na rok 2010.

(v EUR)

UKAZOVATEĽ	SCHVÁLENÝ ROZPOČET 2010	UPRAVENÝ ROZPOČET 2010	SKUTOČNOSŤ K 31. 12. 2010	ROZDIEL (6-5)
5 – TRIEDA	865 645,00 (832 451,00)	781 253,00 (704 451,00)	889 192,11	+ 30 932,16
6 – TRIEDA	865 645,00 (832 451,00)	781 253,00 (704 451,00)	920 472,82	

ROZDIEL: VÝNOSY – NÁKLADY: 920 472,82 EUR – 889 192,11 EUR = +30 932,16 EUR.

SKN M. Hrebendu dosiahla za hlavnú činnosť v roku 2005 stratu 106 121 EUR. V roku 2006 dosiahla za hlavnú činnosť stratu vo výške 59 052 EUR, v roku 2007 stratu 24 464 EUR, v roku 2008 kladný hospodársky výsledok vo výške 57 558 EUR, v roku 2009 stratu vo výške 6 100,89 EUR a v roku 2010 kladný hospodársky výsledok vo výške 30 932,16 EUR.

Straty do roku 2009 boli vysporiadané.

3.2.5 Prioritné projekty a ich plnenie

a) bežné výdavky

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu nemala pre rok 2010 schválené prioritné projekty z bežných výdavkov.

b) kapitálové výdavky

Listom MK SR č. MK- 265/2010–103/5704 zo dňa 19. 4. 2010 bol pre SKN M. Hrebendu v Levoči schválený projekt:

Podprogram 08T0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2008 – 2013

Názov aktivity: Zriadenie archívu periodických publikácií

- kapitálový transfer 6 000,00 EUR

Podprogram 08T0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2008 – 2013

Názov aktivity: Obstaranie strojov pre modernizáciu výroby reliéfnych obrázkov

- kapitálový transfer 8 800,00 EUR

Podprogram 08T0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2008 – 2013

Názov aktivity: Modernizácia technického vybavenia zvukových štúdií

- kapitálový transfer 14 000,00 EUR

Poskytnuté finančné prostriedky boli k 31. 12. 2010 čerpané vo výške 28 581,44 EUR z ročného rozpočtu 28 800,00 EUR.

3.2.6 Rozbor výdavkov podľa prvkov

a) bežné výdavky

Pre Slovenskú knižnicu pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči bol schválený program 08S0105 (Knižnice a knižničná činnosť) vo výške 832 451,00 EUR. Upravený bol na sumu 704 451,00 EUR. Čerpanie programu 08S0105 bolo k 31. 12. 2010 vo výške 695 498,71 EUR.

Základný prvok v ktorom SKN realizuje svoju základnú činnosť – program 08S0105 – Knižnice a knižničná činnosť

Názov	Celkom	610	620	630	640	710
Schválený rozpočet	865 645,00	361 452,00	127 801,00	373 732,00	2 660,00	0,00
Upravený rozpočet	849 253,00	402 753,00	151 634,00	224 594,00	2 272,00	68 000,00
Skutočnosť	777 305,24	398 817,02	151 632,98	215 083,96	2 140,30	9 630,98

b) kapitálové výdavky

SKN M. Hrebendu v Levoči bol pre rok 2010 schválený program 08T0109 (Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2008 – 2013) vo výške 28 800,00 EUR, a to s účelovým určením na Zriadenie archívu periodických publikácií vo výške 6 000,00 EUR (kapitálový transfer, č. IA: 25 309), Obstaranie strojov pre modernizáciu výroby reliéfnych obrázkov vo výške 8 800,00 EUR (kapitálový transfer, č. IA: 25 310) a Modernizácia technického vybavenia zvukových štúdií vo výške 14 000,00 EUR (kapitálový transfer, č. IA: 25 311). K 31. 12. 2010 bol program čerpaný vo výške 28 581,44 EUR.

Prvky, v ktorých sa rozpočtujú tzv. prioritné projekty

Program 08T0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2008 - 2013

Názov	Celkom	610	620	630	640	710
Schválený rozpočet	0,00	-	-	-	-	0,00
Upravený rozpočet	28 800,00	-	-	-	-	28 800,00
Skutočnosť	28 581,44	-	-	-	-	28 581,44

4 Hodnotenie fondov organizácie

4.1 Rezervný fond

Tvorba a čerpanie **rezervného fondu** k 31. 12. 2010:

PS k 1. 1. 2010	1.452,83 EUR
obrat strany MD	1.452,83 EUR
obrat strany D	0,00 EUR
KS k 31. 12. 2010	0,00 EUR

Rezervný fondu tvorili hlavne sponzorské príspevky a dary, ktoré sú v prevažnej miere určené na činnosť knižnice. V priebehu roka 2010 bol rezervný fond zrušený a zostatok finančných prostriedkov použitý na vykrytie straty minulých rokov.

4.2 Sociálny fond

Tvorba a čerpanie **rezervného fondu** k 31. 12. 2010:

PS k 1. 1. 2010	871,88 EUR
obrat strany MD	4.701,85 EUR
obrat strany D	4.641,70 EUR
KS k 31. 12. 2010	811,73 EUR

5 Podnikateľská činnosť

Slovenská knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči nevykonávala podnikateľskú činnosť a hospodársky výsledok má vyčíslený len za hlavnú činnosť.

6 Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie

Ako dlhodobý nehmotný majetok sa účtujú aktivované náklady na vývoj, softvér, ocenené autorské práva, projekty, technické zhodnotenie, ak nie je súčasťou ocenenia

dlhodobého nehmotného majetku, ktorých vstupná cena je vyššia ako 2 400,00 EUR pre nehmotný majetok a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok. Počiatočný stav dlhodobého nehmotného majetku k 1. 1. 2010 bol 21 718,14 EUR. V priebehu roka boli zaznamenané prírastky vo výške 1 109,08 EUR, úbytky zaznamenané neboli. Dlhodobý nehmotný majetok sa eviduje v inventárnych kartách, v inventárnej knihe a v počítači.

Ako dlhodobý hmotný majetok sa účtujú pozemky, stavby, byty a nebytové priestory, umelecké diela, zbierky, predmety z drahých kovov, samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie, ktorých vstupná cena je vyššia ako 1 700,00 EUR s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok. Počiatočný stav dlhodobého hmotného majetku k 1. 1. 2010 bol 2 483 506,24 EUR. V roku 2010 bol zakúpený dlhodobý hmotný majetok v celkovej hodnote 152 041,97 EUR. Pre nefunkčnosť, morálnu zastaranosť a nerentabilnosť opráv bol vyradený dlhodobý hmotný majetok v hodnote 92 964,43 EUR. Zároveň bol vyradený, odpísaný a neupotrebitelný majetok vo výške 24 849,93 EUR, ktorý bol predaný.

Pohľadávky v eurách		
	Hodnota k 31.12. bežného účtovného obdobia	Hodnota k 31.12. bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Pohľadávky - podľa doby splatnosti		
Pohľadávky v lehote splatnosti	2 464,23	4 052,22
Pohľadávky po lehote splatnosti		
Spolu (súčet riadkov súvahy 048 a 060)	2 464,23	4 052,22
Pohľadávky podľa zostatkovej doby splatnosti		
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka	2 464,23	4 052,22
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti od 1 roka do 5 rokov		
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako 5 rokov		
Spolu (súčet riadkov súvahy 048 a 060)	2 464,23	4 052,22

Závázky v eurách		
	Výška k 31.12. bežného účtovného obdobia	Výška k 31.12. bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Závázky - podľa doby splatnosti		
Závázky v lehote splatnosti	56 140,31	46 433,61
Závázky po lehote splatnosti		
Spolu (súčet riadkov súvahy 140 a 151)	56 140,31	46 433,61
Závázky podľa doby splatnosti		
Závázky so zostatkovou dobou splatnosti do jedného roka	56 140,31	46 433,61
Závázky so zostatkovou dobou splatnosti od jedného roka do päť rokov		
Závázky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako päť rokov		
Spolu (súčet riadkov súvahy 140 a 151)	56 140,31	46 433,61

Pohľadávky evidované k 31. 12. 2010 sumou 2 464,15 EUR pozostávajú z vystavených faktúr:

311 – Odberatelia:

- fa č. 2010081 Marián Urban, Beľuša zo dňa 14. 12. 2010 vo výške 2 449,21 EUR nebola k 31. 12. 2010 uhradená.
- fa č. 2010089 Základná umelecká škola, Zlaté Klasy zo dňa 21. 12. 2010 vo výške 15,02 EUR bola uhradená dňa 25. 1. 2011 (bankový výpis č. 15).

Záväzky evidované k 31. 12. 2010 sumou 56 140,31 EUR pozostávajú zo záväzkov voči dodávateľom, zamestnancom SKN, inštitúciám sociálneho zabezpečenia a zdravotným poisťovňam, daňovému úradu a iné záväzky:

321 – Dodávatelia	7 381,15 EUR
331 – Zamestnanci	23 788,44 EUR
336 – Zúčtovanie s orgánmi soc. poistenia a zdravotného poistenia	16 876,99 EUR
342 – Ostatné priame dane	2 522,00 EUR
379 – Iné záväzky	4 760,00 EUR
472 – Záväzky zo sociálneho fondu	811,73 EUR

- a) záväzky voči dodávateľom v sume 7 381,15 EUR vznikli z došlých dodávateľských faktúr ku koncu sledovaného obdobia, úhrada ktorých z časových dôvodov nemohla byť realizovaná.
- b) záväzky voči zamestnancom, inštitúciám sociálneho zabezpečenia a zdravotným poisťovňam, daňovému úradu a iné záväzky súvisiace s vyplatením mzdových prostriedkov za mesiac december 2010 vo výplatnom termíne január 2011.

7 Personálne otázky

Rozpisom záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2010 číslo MK-265/2010-103/220 z 29. januára 2010 bol stanovený orientačný ukazovateľ – priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov v SKN: 50.

V hodnotenom období SKN evidovala 49,6 prepočítaných zamestnancov.

K 31. 12. 2010 bol evidenčný počet zamestnancov SKN vo fyzických osobách 50 zamestnancov, z toho 31 žien, čo predstavuje 62,5%-ný podiel. Jedna zamestnankyňa bola vyňatá z evidenčného stavu z dôvodu čerpania materskej dovolenky.

Na skrátený pracovný úväzok pracovali 2 zamestnanci SKN.

K skončeniu pracovného pomeru v SKN v roku 2010 došlo u 3 zamestnancov, a to: samostatná odborná redaktorka-publicistka, referent zvláštnych úloh, verejného obstarávania a inžiniersko-technickej starostlivosti o objekty v správe SKN (obidvaja skončenie pracovného pomeru podľa § 60 ZP dohodou) a zvukový technik (skončenie pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm. d) bod 1 ZP pre nesplnenie kvalifikačného predpokladu vzdelania na výkon dohodnutej práce).

V roku 2010 boli prijatí do pracovného pomeru 3 zamestnanci – samostatná odborná redaktorka-publicistka, sadzač a tlačiar Braillovoho písma a technik spracovania zvukových záznamov.

Na základe dohody s ÚPSVR v Levoči o zabezpečení podmienok vykonávania absolventskej praxe absolventa školy, vedeného v evidencii uchádzačov o zamestnanie, vykonávali v hodnotenom období v SKN absolventskú prax dvaja zamestnanci.

ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV SKN K 31. 12. 2010

	Počet
vedúci zamestnanci	9
odborní zamestnanci knižníc	24
administratívni zamestnanci	5
ostatní (robotníci, prev. zamestnanci)	12
Spolu	50

V SKN je zavedený dvojstupňový systém riadenia. Základným organizačným stupňom riadenia a rozhodovania, nositeľom úloh organizácie je oddelenie.

V súlade s organizačnou štruktúrou SKN mala organizácia 9 riadiacich zamestnancov, z toho:

1 zamestnanec vo funkcii riaditeľ SKN,

8 zamestnancov vo funkcii vedúcich oddelení.

Vo vedúcich funkciách boli ženy zastúpené v 44,4 %.

KVALIFIKAČNÁ ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV SKN K 31. 12. 2010

VŠ 2. stupňa	VŠ 1. stupňa	ÚSO	SO	Z
15	3	22	8	2

Zamestnanci s vysokoškolským vzdelaním 1. a 2. stupňa tvorili 36 % z celkového počtu zamestnancov.

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV SKN K 31. 12. 2010

Do 25 r.	26 – 30 r.	31 – 35 r.	36 – 40 r.	41 – 45 r.	46 – 50 r.	51 – 55 r.	56 – 60 r.	Nad 60 r.
0	2	2	9	7	9	13	6	2

Priemerný vek zamestnancov je **47,2 roka**.

ZAMESTNÁVANIE OBČANOV SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

SKN zamestnávala 10 zamestnancov so zdravotným postihnutím, z toho štyria sú ZP I a šiesti ZP II. Povinný podiel zamestnávať občanov so zdravotným postihnutím, ktorý predstavuje 3,2 % z celkového počtu zamestnancov SKN splnila až prekročila. Pre 9 zamestnancov so zdravotným postihnutím má SKN vytvorených 8 chránených pracovísk.

DOHODY O PRÁČACH VYKONÁVANÝCH MIMO PRACOVNÉHO POMERU

V sledovanom období bolo uzatvorených 6 dohôd o pracovnej činnosti a 5 dohôd o vykonaní práce.

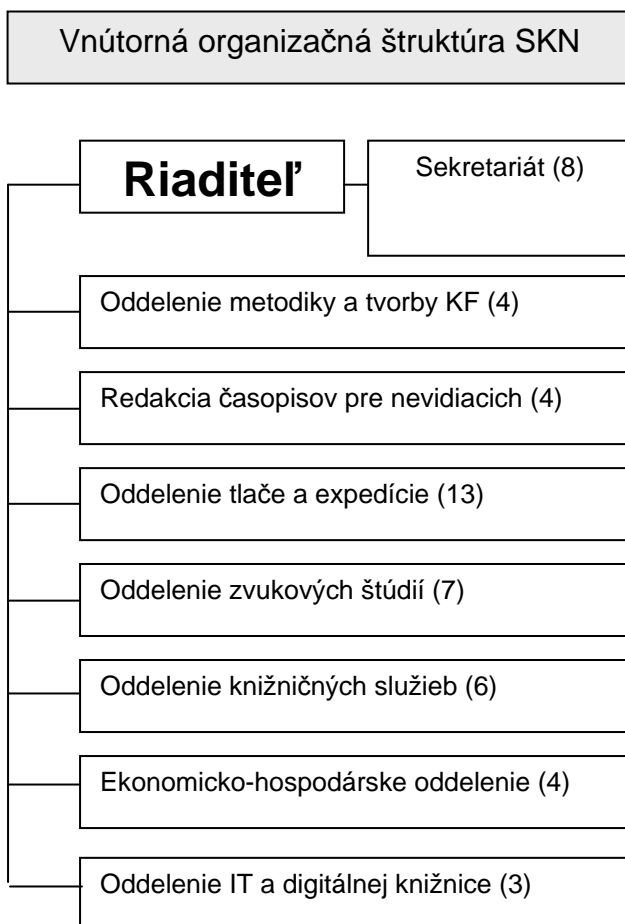
ODMEŇOVANIE ZAMESTNANCOV

Zamestnanci SKN boli v roku 2010 odmeňovaní podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa základnej stupnice platových taríf (príloha č. 3 zákona) bolo k 31. 12. 2010 odmeňovaných 19 zamestnancov, podľa osobitnej stupnice platových taríf vybraných skupín zamestnancov (príloha č. 4 zákona) odmeňovaných 31 zamestnancov.

PRIEMERNÝ MESAČNÝ PLAT ZAMESTNANCOV SKN

Rok	
2007	506,00 € / 15 250,- Sk
2008	632,00 € / 19 050,- Sk
2009	658,00 €
2010	665,00 €

AKTIVITY NA ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

Za účelom dosiahnutia vysokoškolského vzdelania druhého stupňa navštevuje jedna zamestnankyňa vysokú školu (Univerzitu Komenského v Bratislave, katedru knižničnej a informačnej vedy, študijný odbor Informačné štúdiá), a bola s ňou uzatvorená Dohoda o zvýšení kvalifikácie a o poskytnutí pracovného voľna s náhradou mzdy podľa § 140 a § 155 Zákonníka práce.

V rámci výchovy a vzdelávania sa zamestnanci SKN zúčastňovali v roku 2010 rozličných školení a seminárov za účelom prehĺbenia vedomostí v dôsledku zmien legislatívy v oblasti verejného obstarávania, systému rozpočtovania, financovania a účtovníctva.

Zamestnanci odborných oddelení knižnice sa v roku 2010 zúčastnili nasledujúcich školení, seminárov či pracovných porád:

- školenie ku KIS Virtua – seriály (27. 1. 2010, ŠVK B. Bystrica),
- seminár Marketing v knižniciach (9. 3. 2010, SNK Martin),
- konferencia Sprístupňovanie kultúrneho dedičstva ľuďom so zrakovým postihnutím a ich prínos ku kultúrnemu životu spoločnosti (16. – 17. 4. 2010, Bratislava), prednáška Moderné knižničné služby,

- medzinárodná konferencia Inforum (25. – 27. 5. 2010, Praha),
- seminár NitLib 2010 – Web a knižnice (17. 6. 2010, Nitra), prednáška Moderná webová stránka v knižnici
- seminár Reset (20. 8. 2010, Ždiar), prednáška Služby SKN,
- medzinárodný seminár Audioknihy v knižniciach (30. 9. 2010, MsK Bratislava, prednáška Audioknihy v SKN,
- verejné zasadnutie Národnej komisie pre služby (26. 10. 2010, SNK Martin),
- 8. pracovná porada pracovnej skupiny pre výpožičky a MVS v KIS Virtua (1. 7. 2010, Knižnica P. O. Hviezdoslava Prešov).

Za účelom spropagovania služieb digitálnej knižnice sme realizovali predvádzania v Knižnici P. O. Hviezdoslava v Prešove (4. 12. 2010) a vo Verejnej knižnici M. Kováča v Banskej Bystrici (15. 12. 2010).

Operátor zvukových dokumentov absolvoval rekvalifikačný knihovnícky kurz Vzdelávanie knihovníkov verejných knižníc pre znalostnú spoločnosť v Slovenskej národnej knižnici v Martine.

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

Kolektív autorov : Informačné technológie v knižnici. In *Vzdelávanie knihovníkov verejných knižníc pre znalostnú spoločnosť : učebné texty na akreditovaný rekvalifikačný kurz SNK. II. časť Základy teórie a praxe pre knihovníkov*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2010. ISBN 978–80–89301–69–0, s. 414-425.

ANALYTICKÉ MATERIÁLY

- Výročná správa za rok 2009,
- Plán hlavných úloh na rok 2011.

Na základe vyžiadania MK SR boli spracované tieto správy:

- Stratégia prevencie kriminality v SR na roky 2007 – 2010 – vyhodnotenie za rok 2010, priority na ďalšie obdobie,
- Akčný plán predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie na obdobie rokov 2009 – 2011 – podklady k vyhodnoteniu aktivít za rok 2010,
- Národný program starostlivosti o deti a dorast v SR na roky 2008 – 2015 – vyhodnotenie za rok 2009,
- Národný program rozvoja životných podmienok občanov so zdravotným postihnutím vo všetkých oblastiach života za roky 2006 – 2007 – podklady za rok 2008 a 2009, návrh úloh do nového NP,
- Národný program ochrany starších ľudí – návrh úloh do aktualizovaného NP,
- Koncepcia štátnej politiky starostlivosti o Slovákov žijúcich v zahraničí do roku 2015 – súhrn aktivít za rok 2009 a plánované aktivity na rok 2011,
- Národná protidrogová stratégia na obdobie 2009 – 2012 – podklady za rok 2009,
- Koncepcia rovnosti príležitostí žien a mužov – vyhodnotenie za rok 2009
- Informácia o činnosti Rady vlády SR pre národnostné menšiny za obdobie 2006 – 2010 a zámeroch jej činnosti na ďalšie obdobie. Informácia o činnosti Rady vlády SR pre mimovládne neziskové organizácie za obdobie 2006 – 2010 a zámeroch jej činnosti na ďalšie obdobie. – podklady k príprave súhrnnej správy za rezort kultúry,
- Koncepcia boja proti extrémizmu na obdobie rokov 2007 – 2010 – podklady za rok 2010,
- Národný akčný plán pre deti na roky 2009 – 2012 – vyhodnotenie za rok 2010.

OBLASŤ BOZP A PO

Výkon pracovnej zdravotnej služby v SKN zabezpečoval v roku 2010 zmluvný poskytovateľ. Vypracované bolo Hodnotenie zdravotných rizík pri práci – psychická záťaž a Smernica na poskytovanie prvej pomoci.

Bezpečnostné a protipožiarne predpisy boli v SKN dodržiavané v súlade s platnými zákonmi a predpismi. V priebehu roka bolo vykonané školenie a overenie vedomostí zamestnancov z bezpečnostných a protipožiarnych predpisov. Za účasti zástupcov odborovej organizácie sa vykonala verejná previerka všetkých objektov a pracovísk SKN, ako aj kontrola používania osobných ochranných pracovných prostriedkov zamestnancami SKN. Skontrolovaná bola taktiež dokumentácia, vedená v oblasti bezpečnosti práce a protipožiarnej ochrany. Nedostatky zistené pri previerke boli odstránené. Pre jednotlivé technické zariadenia v organizácii boli vypracované základné bezpečnostné predpisy, ktoré sa nachádzajú pri uvedených zariadeniach. V stanovenom termíne sú zabezpečované revízie a kontroly technických zariadení, o čom je vedená predpísaná dokumentácia.

V SKN nebol v roku 2010 zaregistrovaný pracovný úraz, nestal sa taktiež žiaden požiar.

8 Ciele organizácie v roku 2010 a prehľad ich plnenia

Hlavné ciele SKN vychádzajú zo zriaďovacej listiny SKN ako jediného celonárodného knižnično-informačného centra pre nevidiacich a slabozrakých a opierajú sa jednak o Ústavu SR, dokument Štandardné pravidlá na vytváranie rovnakých príležitostí pre osoby so zdravotným postihnutím prijatého VZ OSN, o Národný program rozvoja životných podmienok občanov so zdravotným postihnutím vo všetkých oblastiach života, schváleného uznesením vlády SR č. 590 z 27. júna 2001, ako aj o ďalšie dokumenty a medzinárodné dohody.

Prioritou činnosti SKN v uplynulom období bolo podľa stanoveného ročného plánu hlavných úloh:

- a) spracovávanie dokumentov do foriem prístupných nevidiacim a slabozrakým,
- b) knižničná a informačná činnosť,
- c) metodická a odborná pomoc oddeleniam pre NS vo verejných knižniciach SR,
- d) akvizičná činnosť,
- e) ochrana knižničného fondu SKN,
- f) edičná činnosť,
- g) zavedenie KIS Virtua,
- h) kultúrno-výchovná a prednášková činnosť za účelom prezentácie knižničných fondov SKN a ďalších poskytovaných služieb,
- i) tvorba a vydávanie 17 slepeckých periodík, kalendárov a reliéfnych pohľadníc,
- j) rozšírenie ponuky zvukových časopisov na audiowebe,
- k) tlač 2 detských časopisov,
- l) rozšírenie služieb digitálnej knižnice,
- m) sprístupnenie ďalších 500 nových zvukových kníh a časopisov v digitálnej knižnici,
- n) trvalé vylepšovanie webového sídla SKN,
- o) vyhotovovanie všetkých nových zvukových kníh a časopisov len na CD nosičoch,
- p) modernizácia technického vybavenia v nahrávacích štúdiách,
- q) rozšírenie výberu externých načítavateľov zvukových kníh a časopisov, hlavne z radov profesionálov,
- r) výroba učebníc v Braillovom písme pre žiakov základných a stredných škôl,
- s) v spolupráci so SNM-Spišským múzeom v Levoči, v Roku kresťanskej kultúry na Slovensku, zorganizovanie besedy a výstavy pre nevidiacich a slabozrakých.
- t) rozvíjanie spolupráce so slovenskými knižnicami v intenciách štátnej kultúrnej politiky SR,
- u) udržiavanie a prehľbovanie pracovných kontaktov s knižnicami pre nevidiacich v zahraničí (Česko, Maďarsko),

- v) zabezpečenie a plnenie úloh v oblasti personálnej práce, tvorby plánov rozpočtu, mzdovej politiky, hospodárskej a investičnej činnosti,
- w) plnenie úloh v oblasti BOZP, PO a CO,
- x) zabezpečenie kontrolnej činnosti podľa platnej legislatívy.

SKN sa v roku 2010 usilovala dosiahnuť počet výpožičiek minimálne na úrovni predchádzajúceho roka. Oproti roku 2009 bol celkový počet výpožičiek prekročený o 980 kn. j. V januári 2010 bol v SKN implementovaný spoločný softvér knižničného systému SR – KIS Virtua. Po jeho zavedení došlo k zlúčeniu duplicitných registrácií niektorých čitateľov, čo predchádzajúci KIS Libris neumožňoval. To sa prejavilo navonok ako pokles registrovaných čitateľov, hoci fyzicky počet čitateľov neklesol. Každý čitateľ je po zavedení nového softvéru v knižnici registrovaný iba raz, hoci vypožičiava rôzne typy dokumentov (zvukové, braillovské) na jednotlivých pracoviskách oddelenia. Pravidelne týždenne sme vykonávali donáškovú službu čitateľom v sídle knižnice. Táto služba bola v SKN pôvodne zavedená ako donáška braillovských dokumentov z pochopiteľných dôvodov – jeden titul v Braillovom písme má niekoľko zväzkov väčšieho formátu a hmotnosti ako sú bežné čiernotlačové knihy. Oproti roku 2009 boli aj tu dosiahnuté lepšie výsledky, čitateľom sme rozviezli o 65 zväzkov viac.

Počas roka sme zhromažďovali požiadavky používateľov, predkladali ich na zasadnutiach edičnej komisie a na poradách vedenia SKN a prenášali ich do činnosti knižnice. V priebehu roka sme sa snažili pozitívne zviditeľňovať knižnicu ako kultúrnu a vzdelávaciu inštitúciu organizovaním širokého spektra kultúrno-vzdelávacích podujatí. Pravidelne sme informovali používateľov prostredníctvom nášho webového sídla, slepeckých periodík a oznamov v knižnici o nových službách, organizovaných podujatiach, knižných novinkách a pod.

Prostredníctvom detskej čitateľskej súťaže Sovička podporujeme čítanie detí a školskej mládeže (v júni bol ukončený 6. ročník súťaže, v septembri vyhlásený 7. ročník). Do čitateľskej súťaže sme zapojili nielen deti zo ZŠI pre zrakovo postihnutých v Levoči, ale aj deti z iných regiónov Slovenska prostredníctvom zásielkovej služby. V tomto smere dosahuje oddelenie priaznivé výsledky a do čitateľskej súťaže sa každoročne zapája čoraz viac detí (v školskom roku 2004/2005 30 detí, v školskom roku 2009/2010 70 detí). Aj vďaka tejto súťaži sme nadviazali spoluprácu so ZŠI pre slabozrakých a nevidiacich v Bratislave.

V roku 2010 došlo k prepojeniu dvoch pracovísk zvukovej knižnice v prízemí OKS na Námestí Majstra Pavla 32. Prepojenie pracovísk prispelo ku zvýšeniu kvality a operatívosti poskytovaných služieb na pracovisku výpožičiek pre používateľov z Levoče a blízkeho okolia z hľadiska uloženia KF i personálneho zabezpečenia.

Zriadenie nového archívu časopisov v Braillovom písme na 1. poschodí oddelenia vytvorilo lepšie podmienky archivácie tohto typu dokumentov z hľadiska klimatického i priestorového. V archíve časopisov sú sústredné jednotlivé druhy periodík v Braillovom písme od roku 1949.

V priestoroch bývalého archívu časopisov, v dvoch miestnostiach so vstupom z nádvorja budovy na Námestí Majstra Pavla 32 bola v roku 2010 inštalovaná stála expozícia – Izba Mateja Hrebendu venovaná nevidiacemu širiteľovi knižnej kultúry Matejovi Hrebendovi, ktorého má SKN vo svojom duchovnom erbe. Zámerom SKN bolo vytvoriť Izbu – čítareň, určenú na študijné účely, stretávanie čitateľov knižnice ako aj ďalších návštevníkov SKN.

Od januára 2010 sa zvukové knihy zhotovujú na CD nosičoch, čo prinieslo so sebou nevyhnutnosť doriešenia obalovej techniky. Po vzore pražskej Knihovny a tiskárny pro nevidomé K. E. Macana SKN pristúpila v apríli 2010 k používaniu DVD obalov, ktoré v porovnaní s predtým používanými CD obalmi zabezpečujú väčšiu ochranu KF a poskytujú lepší prehľad v uložení zvukových kníh. Následne bola doriešená otázka spôsobu expedovania takýchto zvukových kníh, obstarané boli nové polyetylénové vrecká, ktoré zabezpečujú ich dostatočnú ochranu, ako aj jednoduchú manipuláciu zo strany používateľa.

SKN plánuje aj naďalej pokračovať v trende skvalitňovania, modernizácie a propagácie služieb knižnice. V najbližšom období sa zameriame na postupnú očistu KF

o nepotrebné exempláre – multiplikáty na audiokazetách, čím svoju činnosť orientujeme k postupnej náhrade KF digitálnymi zvukovými knihami na CD nosičoch.

V najbližšom období sa zameriame na vhodnú úpravu čítárne, zvýšením kvality poskytovaných služieb v čítárni máme zámer vylepšiť návštevnosť čítárne.

V rámci pripravovaného zriadenia Literárneho klubu Mateja Hrebendu plánujeme vytvoriť priestor pre NS autorov poézie a prózy na stretávanie a osobné konfrontovanie vlastnej tvorby.

Za účelom rozširovania svojich služieb SKN v roku 2010 uzatvorila s 13-timi oddeleniami pre NS verejných knižníc Zmluvu o poskytovaní knižničných služieb digitálnej knižnice nevidiacim a slabozrakým používateľom.

Aj v roku 2010 došlo ku kráteniu finančných prostriedkov na vydávanie slepeckej tlače. Z požadovaných vyše 34 tisíc eur sme dostali 20 tisíc. Okrem toho, že táto čiastka bola nižšia, redakčnú prácu to negatívne ovplyvňuje dvojnásobne. Informáciu o finančných prostriedkoch sa zvyčajne dozvedáme v apríli – máji, teda v období, keď vydávanie periodík je takmer v polovici roka, a tak musíme v jeho priebehu skracovať rozsah časopisov, hoci naši čitatelia si ich v predplatnom zaplatili celý. Našťastie, v roku 2010 sme nemuseli pristúpiť k redukcii počtu vydaní jednotlivých periodík, ako sa to neraz stávalo v minulosti. Tento zásah sa týka tzv. sociálnych časopisov, ktoré sú hradené cez granty z rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ide o časopisy Priezor v čiernotlačí, Vierku a Nový život v braille, Rozhľady vo zvuku a veľký braillovský kalendár. Takéto zmeny pravidiel nerobia dobré meno ani tvorcom časopisov, ani vydavateľovi, ale ani chleboďarcovi ÚNSS – ministerstvu práce.

Napriek týmto peripetiám redakcia vydala plánovaný počet čísel jednotlivých periodík podľa harmonogramu, i keď v „štíhlejšej podobe“. Nechýbalo ani koncoročné vydanie kalendárov – jednolistový, stolový, cirkevný, veľký braillovský. Pred Vianocami sme ponúkli reliéfne vianočné pozdravy, predalo sa 78 kusov. Najväčší záujem bol o stolový kombinovaný kalendár (braillo + čiernotlač), ktorého sa predalo 222 ks, o stolový čiernotlačový malo záujem 98 ľudí, veľký braillovský si kúpilo 73 záujemcov a cirkevný 32. Jednolistový vreckový kalendár dostávajú čitatelia Nového života už dlhé roky zadarmo, ako súčasť časopisu.

Popri vydávaní slepeckých časopisov na želanie našich čitateľov sme pred deviatimi rokmi pristúpili aj k vydávaniu časopisov pre vidiacu verejnosť. V roku 2010 to boli časopisy Život, Zdravie a Slovenka. Vychádzajú raz mesačne na CD nosičoch a predstavujú výber z mesačnej ponuky jednotlivých periodík. O ich obsah je medzi nevidiacimi slušný záujem.

V roku 2010 sme evidovali 620 predplatiteľov, čo je v porovnaní s predchádzajúcim rokom takmer identické. Boli by sme radi, keby sa tento trend nemenil smerom dole. Uvedomujeme si, že záujem o slepecké periodiká už nie je taký, aký bol pred 8 – 10 rokmi. Súčasne však treba akcentovať, že vtedy neexistoval internet, nota bene pre zrakovo hendikepovaného človeka nebolo toľko možností získať informácie. Redakcia propaguje svoje služby a produkty, robí osvetu na rôznych podujatiach nevidiacich a slabozrakých (výročné členské schôdze, aktívy, posedenia, prázdninové podujatia), faktom je, že základ čitateľskej obce tvorí stredná a staršia generácia. Mladí sa orientujú väčšinou na digitálnu formu časopisov (audioweb, e-mailový balíček, CD), resp. o slepeckú tlač nejavia záujem. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že SKN pristúpila v roku 2010 k miernemu navýšeniu predplatného, ktoré sme v podstate zaokrúhlili. Kým v roku 2009 napr. Nový život stál 2,66 eur, v roku 2010 to boli 3,00 eurá. Tento fakt, zdá sa, na počet abonentov nemá zásadný vplyv.

V roku 2010 sa v Martine konal 15. ročník celoslovenskej literárnej súťaže Dni Mateja Hrebendu, na ktorom redakcia tradične participuje. Pod palcom má predovšetkým autorskú literárnu súťaž, ktorú hodnotí renomovaná porota zložená z literárne činných autorov. Redakcia sa podieľala aj na príprave vydania čiernotlačovej podoby Zborníka tvorby nevidiacich a slabozrakých autorov 2010. Po skončení ostatného ročníka DMH prišla redakcia s návrhom organizovať túto súťaž v Levoči, podľa nej tunajšie slepecké zariadenia dokážu pre účastníkov zabezpečiť dôstojnejšie podmienky než je tomu v Martine.

V oblasti nahrávania a kopírovania zvukových kníh a časopisov sme v roku 2010 definitívne prešli na digitálnu formu, čím bola definitívne ukončená výroba nových zvukových kníh a časopisov na kazetách. Navyše sme v oblasti ochrany autorských práv zaviedli systém elektronického pečiatkovania zvukových kníh na CD, čo umožní ich identifikáciu v prípade ich neoprávneného použitia. Každý nový titul zvukovej knihy je spracovávaný do formátu MP3 s členením nahrávky na kapitoly, resp. časti s uvedením potrebných informácií pre potreby digitálnej knižnice. U zvukových časopisov je zatiaľ využívaný formát CD-audio z dôvodu jeho väčšej dostupnosti u väčšiny odberateľov.

V uplynulom roku nám pribudli dvaja noví načítavatele a v jednom prípade knihu o svojom živote prečítala samotná herečka.

Okrem stanoveného plánu úloh bolo v rámci projektu ÚNSS Pegas nahraných a digitálne spracovaných 22 bulletinov k divadelným hrám uvádzaným v Slovenskom národnom divadle. Tie boli záujemcom sprístupnené na CD prostredníctvom našej a Mestskej knižnice v Bratislave, ale aj prostredníctvom digitálnej knižnice SKN. V rámci sponzorstva boli vybranými pracovníkmi manažmentu Východoslovenskej energetiky v Košiciach načítané 3 tituly zvukových kníh. Táto spolupráca prebieha už niekoľko rokov a je založená na entuziazme niekoľkých ľudí, ktorí sú ochotní v rámci osobného voľna prísť do štúdií SKN, vystriedať sa pred mikrofónom a svojim hlasom načítať nové tituly, zväčša určené deťom a mládeži. Pre Ministerstvo vnútra SR sme zabezpečili nahranie, spracovanie a rozmnoženie Zoznamov kandidátov do Národnej rady SR na CD.

V oblasti archivovania a zálohovania zvukových nahrávok sú všetky nové digitálne nahrávky uchovávané na CD-R nosičoch a na veľkokapacitných harddiskoch, ku ktorým prístup zabezpečuje interná počítačová sieť zvukových štúdií. Koncom roka 2010 boli do oboch nahrávacích štúdií zakúpené a nainštalované 48 kanálové digitálne mixážne pulty značky Tascam s nahrávacími konzolami Macintosh iMAC 21,5'', ktoré zvýšia spoľahlivosť a skvalitnia a zefektívnia proces nahrávania a spracovania nahrávok. Zároveň boli zakúpené a nainštalované hlavové kondenzátorové mikrofóny AT8549 s cieľom eliminácie rušivých zvukov a nežiaducich zmien úrovne nahrávok, ale tiež prinesú väčší komfort práce načítavateľov. Táto inovácia techniky bola realizovaná v rámci prioritnej úlohy na rok 2010 v objeme 14 tisíc EUR.

Pri výrobe zvukových kníh, s cieľom ich lepšej ochrany a zvýšenia komfortu pri manipulácii s nimi, sme komplexne vyriešili a zaviedli nový systém obalovej techniky, pričom krehké a nie veľmi vhodné CD obaly sme nahradili odolnejšími DVD obalmi. V súvislosti s tým, ale aj v nadväznosti na definitívnu zmenu technológie z kaziet na CD, bolo pracovisko kopírovania v roku 2010 vybavené novým účelovým nábytkovým zariadením.

Pokles počtu nových zvukových kníh v porovnaní s rokom 2009 spôsobila väčšia časová náročnosť digitálneho systému nahrávania a následného spracovania nahrávok, ale aj potreba vytvorenia časového priestoru pre digitálne spracovanie všetkých zvukových časopisov v súvislosti s definitívnym prechodom z audiokaziet na CD. Pritom počet zamestnancov v oddelení zvukových štúdií v roku 2010 ostal na úrovni predchádzajúcich rokov.

Doterajší vývoj činnosti oddelenia ITaDK môžeme hodnotiť kladne, lebo sledované ukazovatele digitálnych služieb (e-balíčok, Audioweb, využívanie zvukových kníh z webovej stránky) majú stúpajúcu tendenciu. Na základe spätnej väzby od čitateľov môžeme usudzovať, že čoraz väčšiemu počtu čitateľov vyhovujú digitálne služby SKN. Evidencia návštevnosti webovej stránky SKN poukazuje na to, že sa dlhodobo nachádzame približne v prvej desiatke webov podľa návštevnosti (www.naj.sk). Uvedené ukazovatele boli dosiahnuté novými funkciami digitálnej knižnice.

SKN v roku 2011 dosiahla veľmi dobré výsledky vo výrobe neperiodických publikácií. Spoluprácu SKN s inými subjektmi v oblasti braillovskej tlače môžeme rozdeliť do dvoch oblastí. Na jednej strane je to využívanie služieb externých zamestnancov pri spracovaní podkladov na výrobu reliéfnych obrázkov. Často išlo o zvlášť náročné práce so znázorňovaním rôznych postáv, zvierat a zložitých tvarov, ktoré sa využívajú k spracovaniu

učebníc a rôznych obrázkových publikácií. Pre sadzbu notových materiálov, t. j. spracovanie a prepis nôt do braillovskej podoby je potrebné ovládať nielen Braillovo písmo, ale mať aj hudobné vzdelanie, preto túto prácu na základe dohody o pracovnej činnosti vykonávali niektorí členovia Komisie nevidiacich učiteľov hudby pri ÚNSS.

Spolupráca s Knihovnou a tiskárnou pro nevidomé K. E. Macana v Prahe v oblasti braillovskej tlače bola založená na úrovni poradenstva, spracovania niektorých výrobných postupov, výmeny podkladov pre výrobu notových materiálov a rôznych ďalších publikácií. Dôležitý význam má aj spolupráca so základnými školami pre nevidiacich, múzeami, Slovenskou biblickou spoločnosťou v Banskej Bystrici a Podporným centrom pre zrakovo postihnutých študentov pri FMFal Univerzity Komenského v Bratislave. Pri výrobe učebníc úzko spolupracujeme s Media Trade – Slovenským pedagogickým nakladateľstvom, s. r. o. Bratislava.

9 Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

SKN slúži výhradne občanom so zrakovým postihnutím na území celého Slovenska a v zahraničí a má nezastupiteľné miesto pri prekonávaní ich informačného deficitu. Ako špeciálna kultúrna, informačná a vzdelávacia inštitúcia v oblasti knižničnej, bibliografickej a vydavateľskej činnosti systematicky vyrába, buduje a sprístupňuje knižničný fond a poskytuje knižnično-informačné služby.

Od iných knižníc sa líši tým, že všetky knihy, časopisy, učebnice, kalendáre, reliéfnu grafiku a neperiodické tlačoviny vo formátoch prístupných zrakovo hendikepovaným, t. z. v Braillovom písme, vo zvukovej, tlačenej, resp. elektronickej podobe, vyrába sama. V tom je jedinečnosť a nezastupiteľnosť SKN v celoštátnom knižnično-informačnom systéme SR. Takto spracované dokumenty sú prístupné zrakovo znevýhodneným spoluobčanom a slúžia na ich edukáciu, poznávanie, rozptýlenie a zábavu či kultúrne vyžitie.

10 Zhodnotenie výsledkov kontrol vykonaných kontrolnými orgánmi

Na základe poverenia Ministerstva kultúry SR na vykonanie vnútorného auditu č. MK – 1567/2010-15/6817 začal v dňoch od 1. 6. do 20. 8. 2010 v SKN M. Hrebendu v Levoči vnútorný audit MK SR so zameraním na dodržiavanie podmienok prípravy a výkonu inventarizácie vrátane účtovného vysporiadania zistení prostredníctvom aplikácie ustanovení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Na základe poverenia Ministerstva kultúry SR č. 30/2010 na vykonanie následnej finančnej kontroly bola od 2. 12. 2010 v SKN M. Hrebendu v Levoči vykonaná následná finančná kontrola, zameraná na:

1. Zmluvy uzavreté v období od 1. mája 2010 do 8. júla 2010 s dohodnutou čiastkou viac ako 20 000,00 EUR, ako aj zmluvy pripravené na uzavretie, najmä z hľadiska reálnej potreby, hospodárnosti a efektívnosti vynaložených finančných prostriedkov,
2. Dodržiavanie zákona č. 278/1993 Z. z. z hľadiska zabezpečenia hospodárnosti pri prevode vlastníctva nehnuteľného majetku štátu v rámci príslušnej kapitoly za obdobie od 1. 1. 2010 do 8. 7. 2010,
3. Dodržiavanie zákonnosti postupu a hospodárnosti pri verejnom obstarávaní vybraných zákaziek na dodanie tovarov, poskytnutie služieb a uskutočnenie stavebných prác uskutočnených v roku 2010.

Kontrolou dodržiavania zákonnosti postupov a hospodárnosti pri verejnom obstarávaní v SKN v roku 2010 do ukončenia kontroly nebolo zistené porušenie zákona o verejnom obstarávaní.

Na základe Poverenia na kontrolu na mieste č. 3/§60/2010/ESF/PP zo dňa 3. 8. 2010 bola dňa 26. 8. 2010 zamestnancami ÚPSVaR v Poprade vykonaná kontrola, ktorej predmetom bolo preverenie správnosti, úplnosti a oprávnenosti výdavkov v súlade s § 60 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zároveň predmetom kontroly bolo dodržiavanie publicity a informovanosti. Kontrolou neboli zistené nedostatky.

Vnútrošná kontrolná činnosť bola v priebehu roka 2010 realizovaná v zmysle Plánov kontrolnej činnosti na I. polrok a II. polrok 2010. Kontrolná činnosť bola zameraná hlavne na oblasť hospodárenia s majetkom štátu, dodržiavania vybraných ustanovení Zákonníka práce, plnenia ukazovateľov rozpočtového hospodárenia, plánu nákladov a ostatných vybraných oblastí vyplývajúcich z činnosti organizácie. Z jednotlivých vykonaných kontrolných akcií boli vyhotovené zápisy obsahujúce opatrenia na odstránenie prípadných nedostatkov ako i zlepšenia činnosti v kontrolovaných oblastiach, ktoré boli následne sledované a vyhodnocované.

11 Záver

Hodnotením a analýzou vývoja organizácie a výsledkov jej činnosti v roku 2010 môžeme konštatovať splnenie úloh stanovených v ročnom pláne hlavných úloh SKN. V súlade so zákonom č. 183/2000 Z. z. (knižničný zákon), zriaďovacou listinou SKN, organizačným poriadkom SKN, Stratégiou rozvoja slovenského knihovníctva a Národným programom rozvoja životných podmienok občanov so zdravotným postihnutím vo všetkých oblastiach života sa úspešne darilo zabezpečiť priaznivé podmienky pre ďalšiu činnosť knižnice v súlade s informačnými, vzdelávacími a kultúrnymi potrebami nevidiacich a slabozrakých používateľov a znižovaním ich informačného deficitu.

SKN je svojim materiálno-technickým vybavením a personálnym obsadením schopná dlhodobo plniť záväzky dostupnosti informácií zrakovo postihnutým používateľom v procese vytvárania rovnakých príležitostí vo všetkých spoločenských oblastiach.

Negatívnou stránkou z pohľadu prístupnosti zrakovo postihnutých k informáciám sa javí obmedzenie predaja braillovských dokumentov bez súhlasu autora. Podľa § 29 Použitie diela pre potreby zdravotne postihnutých platného autorského zákona sa súhlas autora nevyžaduje na vyhotovenie rozmnoženiny zverejneného diela, na jej verejné rozširovanie inou formou prevodu vlastníckeho práva ako predajom, na jej verejné rozširovanie vypožičaním alebo na verejný prenos, ak sa takéto použitie uskutočňuje výhradne pre potreby zdravotne postihnutých v rozsahu odôvodnenom ich zdravotným postihnutím a neuskutočňuje sa na získanie priameho alebo nepriameho majetkového prospechu. Návrhom na legislatívnu zmenu zákona o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) chceme umožniť bez súhlasu autora predaj rozmnoženiny zverejneného diela – knihy v Braillovom písme pre potreby nevidiacich.

V záujme sprístupnenia knižnično-informačných služieb ďalším zdravotne znevýhodneným občanom Slovenskej republiky v rozsahu odôvodnenom ich zdravotným postihnutím plánujeme požiadať zriaďovateľa o vydanie Rozhodnutia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky o zmene zriaďovacej listiny Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči. Ide o také zdravotne postihnuté osoby, ktoré vzhľadom na svoje zdravotné postihnutie nie sú objektívne dlhodobo schopné čítať dielo (vnímanie diela majú znemožnené alebo podstatne sťažené).

V Levoči 4. 4. 2011

Ing. František Hasaj
riaditeľ SKN

Tabuľkové prílohy:

- Tabuľka č. 1a Prehľad o štruktúre nákladov k 31.12.2010
- Tabuľka č. 1b Prehľad o štruktúre tržieb k 31.12.2010
- Tabuľka č. 2 Prehľad o zamestnancoch a čerpaní mzdových prostriedkov za rok 2010
- Tabuľka č. 3 Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov na nákup hmotného a nehmotného investičného majetku za rok 2010
- Tabuľka č. 4 Oznámenie výšky kapitálových výdavkov, ktoré organizácia použije v nasledujúcom rozpočtovom roku v členení podľa jednotlivých investičných akcií (v zmysle § 8 zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) (kód zdroja 111)
- Tabuľka č. 5 Oznámenie výšky kapitálových výdavkov, ktoré organizácia použije v nasledujúcom rozpočtovom roku v členení podľa jednotlivých investičných akcií (v zmysle § 8 zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) (kód zdroja 1315)
- Tabuľka č. 6 Oznámenie výšky kapitálových výdavkov, ktoré organizácia použije v nasledujúcom rozpočtovom roku v členení podľa jednotlivých investičných akcií (v zmysle § 8 zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) (kód zdroja 1316)
- Tabuľka č. 7 Oznámenie výšky kapitálových výdavkov, ktoré organizácia použije v nasledujúcom rozpočtovom roku v členení podľa jednotlivých investičných akcií (v zmysle § 8 zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) (kód zdroja 1317)
- Tabuľka č. 8 Oznámenie výšky kapitálových výdavkov, ktoré organizácia použije v nasledujúcom rozpočtovom roku v členení podľa jednotlivých investičných akcií (v zmysle § 8 zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) (kód zdroja 1318)
- Tabuľka č. 9 Oznámenie výšky kapitálových výdavkov, ktoré organizácia použije v nasledujúcom rozpočtovom roku v členení podľa jednotlivých investičných akcií (v zmysle § 8 zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) (kód zdroja 1319)
- Tabuľka č. 10 Prehľad o poskytnutých finančných prostriedkoch účelovo viazaných na schválené kultúrne aktivity za rok 2010
- Tabuľka č. 11 Prehľad čerpania bežného transferu za rok 2010 podľa jednotlivých programov
- Tabuľka č. 12 Záverečné hodnotenie plnenia úloh vyplývajúcich z Kontraktu na rok 2010 k 31.12.2010 - hodnotenie čerpania finančných prostriedkov
- Tabuľka č. 13 Vyhodnotenie zahraničných pracovných ciest k 31.12.2010
- Tabuľka č. 14 Vonkajšie kontroly vykonané kontrolnými orgánmi v organizácii za rok 2010

PREHLAD O ŠTRUKTÚRE NÁKLADOV K 31.12.2010

v eurách

UKAZOVATEL	Názov organizácie					
	Schválený rozpočet na rok 2010	Upravený rozpočet k 31.12.2010	Skutoč. k 31.12.10	index 3 : 2	Podn. činnosť skutočnosť	
					31.12.09	31.12.10
1	2	3	4	5	6	
501 Spotreba materiálu	88 791,00	78 911,00	70 512,24	0,89		
502 Spotreba energie	67 237,00	44 105,00	34 317,54	0,78		
504 Predaný tovar						
50 Spotrebované nákupy spolu	156 028,00	123 016,00	104 829,78	0,85		
511 Opravy a udrzovanie	58 341,00	8 443,00	14 394,45	1,70		
512 Cestovné	4 833,00	3 390,00	3 389,71	1,00		
513 Náklady na reprezentáciu	498,00	498,00	497,24	1,00		
518 Ostatné služby	119 525,00	53 678,00	58 202,27	1,08		
51 Služby spolu	183 197,00	66 009,00	76 483,67	1,16		
521 Mzdové náklady	363 112,00	408 872,00	404 828,98	0,99		
524 Záonné sociálne poistenie	119 499,00	144 033,00	134 042,02	0,93		
525 Ost. soc. poist. - DDP	8 302,00	7 601,00	7 023,51	0,92		
527 Záonné sociálne náklady	29 547,00	29 076,00	28 105,84	0,97		
528 Ostatné sociálne náklady						
52 Osobné náklady spolu	520 460,00	589 582,00	574 000,35	0,97		
531 Daň z motorových vozidiel						
532 Daň z nehnuteľností	2 650,00	695,00	694,77	1,00		
538 Ostatné dane a poplatky			2 082,92			
53 Dane a poplatky	2 650,00	695,00	2 777,69	4,00		
541 Zostat. cena predaného DINH a DHM						
542 Predaný materiál			1 390,65			
544 Zmluvné pokuty,penále a úroky z omešk.						
545 Ostat. pokuty, penále a úroky z omešk.						
546 Odpis pohľadávky			153,32			
548 Ost.náklady na prevádzkovú činnosť			141,22			
549 Manká a škody (v r. 2007 účet 548)						
54 Ostatné náklady na prev. činnosť spolu			1 685,19			
551 Odpisy DIHM a DINM			118 455,30			
552 Tvorba zák. rezerv z prev. činnosti						
553 Tvorba ost. rezerv z prev. činnosti			9 004,33			
557 Tvorba zák. opr. pol. z prev. činnosti						
558 Tvorba ost. opr. pol. z prev. činnosti						

562 Úroky						
563 Kurzové straty (v r. 2007 účet 545)						
568 Ostat.finanč. náklady (v r. 2007 ú. 549)	3 310,00	1 951,00	1 930,76	0,99		
56 Finančné náklady	3 310,00	1 951,00	1 930,76	0,99		
57 Mimoriadne náklady						
591 Splatná daň z príjmov			25,04			
	865	781				
Náklady spolu	645,00	253,00	889 192,11	1,14		
6xx Výnosy z vl. činností, vrátane 687,688	33 194,00	76 802,00	112 410,54	1,46		
	832	704				
681 Výnosy z bež. transferov zo ŠR	451,00	451,00	695 501,79	0,99		
682 Výnosy z kap. transfer. zo ŠR		96 800,00	112 211,94	1,16		
	832	704				
Bežné transfery (prís. na činnosť)	451,00	451,00	704 451,00	1,00		
	865	781				
Výnosy spolu (vrátane bež.transf.)	645,00	253,00	920 124,27	1,18		
ZISK (+) STRATA (-)			30 932,16			

Dátum: 4. 4. 2011

Vypracoval: Ing. Marián Ferko, ekonóm SKN
Číslo telefónu: 053/2451203

Dátum: 4. 4. 2011

Schválil: Ing. František Hasaj, riaditeľ
SKN
Číslo telefónu: 053/2451201

PREHLAD O ŠTRUKTÚRE TRŽIEB K 31.12.2010

v eurách

UKAZOVATEĽ	Názov organizácie					
	Schválený rozpočet 2010	Upravený rozpočet k 31.12.2010	Skutoč. k 31.12.2010	Index 3:2	Podnik činnosť skutočnosť.	
					31.12.2009	31.12.2010
	1	2	3	4	5	6
602						
Tržby z predaja služ.						
v tom:						
* napr. vlastné predstavenia a koncerty						
Z toho: * zahraničné zájazdy						
* ZHZ						
*						
*						
*						
*						
*						
*						
*						
*						
*						
*						
604 Tržby za tovar						
(bulletiny)						
Aktivácia mat. a						
621 tovaru						
Aktivácia						
vnútroorganizač.						
622 služieb						
624 Aktivácia DIHM						
Tržby z predaja						
641 DIHM a DINM			1 200,00			
Tržby z predaja						
642 materiálu			1 390,65			
Výnosy z						
odpísaných						
646 pohľadávok						
Ostatné výnosy z						
648 prevádzkovej čin.			3 378,51			

	Zúčt. zákon.						
	652 rezerv z prev. čin.						
	662 Úroky			132,52			
	663 Kurzové zisky						
	687 Výnosy z BT od ost.subj.mimo VS			1 160,00			
	688 Výnosy z KT ost. subj. mimo VS			6 243,36			
Výnosy bez transferu		33 194,00	76 802,00	112 410,54	1,46		
	681 Výnosy z bež. transferov zo ŠR	832 451,00	704 451,00	695 501,79	0,99		
	682 Výnosy z kap. transferov zo ŠR		96 800,00	112 211,94	1,16		
	SPOLU	865 645,00	781 253,00	920 124,27	1,18		

Dátum: 4. 4. 2011

Vypracoval: Ing. Marián Ferko, ekonóm SKN

Číslo telefónu: 053/2451203

Dátum: 4. 4. 2011

Schválil: Ing. František Hasaj, riaditeľ SKN

Číslo telefónu: 053/2451201